

قانون اسرار

شناسنامه

نام کتاب : قانون اساسی

بتا فایل

www.BetaFile.ir

فهرست

۷.....	اصل ۱.....
۷.....	اصل ۲.....
۸.....	اصل ۳.....
۹.....	اصل ۴.....
۹.....	اصل ۵.....
۱۰.....	اصل ۶.....
۱۰.....	اصل ۷.....
۱۰.....	اصل ۸.....
۱۱.....	اصل ۹.....
۱۱.....	اصل ۱۰.....
۱۲.....	درنامه ۲.....
۱۲.....	اصل ۱۱.....
۱۲.....	اصل ۱۲.....
۱۳.....	اصل ۱۳ - رسمیت اقلیت ها.....
۱۳.....	اصل ۱۴.....
۱۳.....	اصل ۱۵.....
۱۴.....	اصل ۱۶.....
۱۴.....	اصل ۱۷.....
۱۴.....	اصل ۱۸ - پرچم.....
۱۴.....	اصل ۱۹ - برابری قومی.....
۱۵.....	اصل ۲۰ - یکسانی زن و مرد طبق اسلام.....
۱۶.....	اصل ۲۳ - منع تفتیش عقاید.....
۱۶.....	اصل ۲۴.....
۱۹.....	اصل ۲۵.....
۱۹.....	اصل ۲۶.....
۱۹.....	اصل ۲۷.....
۱۹.....	اصل ۲۹.....
۲۰.....	اصل ۳۱.....

اصل ۳۲	۲۱
اصل ۳۳	۲۱
اصل ۳۴	۲۱
اصل ۳۵	۲۱
اصل ۳۶	۲۱
اصل ۳۷ - اصل برائت	۲۲
اصل ۳۸ - منع شکنجه	۲۲
اصل ۳۹	۲۲
اصل ۴۰	۲۲
اصل ۴۱	۲۲
اصل ۴۲	۲۲
اصل ۴۳ - تأمین استقلال اقتصادی	۲۴
اصل ۴۵ - انفال و ثروت‌های عمومی	۲۶
اصل ۴۷	۲۶
اصل ۴۸	۲۷
اصل ۵۰	۲۷
اصل ۵۲	۲۷
اصل ۵۳	۲۸
اصل ۵۴	۳۱
اصل ۵۵	۳۱
اصل ۵۹	۳۲
اصل ۶۰	۳۳
اصل ۶۱	۳۳
اصل ۶۲ - مجلس شورای اسلامی	۳۴
اصل ۶۳	۳۴
اصل ۶۵	۳۵
اصل ۶۶	۳۵
اصل ۶۸	۳۶
اصل ۷۰	۳۹
اصل ۷۲	۳۹
اصل ۷۳	۳۹
اصل ۷۴	۴۰
اصل ۷۵	۴۰

اصل ۷۶	 ۴۰
اصل ۷۸	 ۴۰
اصل ۷۹	 ۴۱
اصل ۸۱	 ۴۱
اصل ۸۲	 ۴۱
اصل ۸۳	 ۴۱
اصل ۸۴	 ۴۱
اصل ۸۵	 ۴۳
اصل ۸۷	 ۴۴
اصل ۹۱ - شورای نگهبان	 ۴۷
اصل ۹۳	 ۴۷
اصل ۹۴	 ۴۷
اصل ۹۵	 ۴۸
اصل ۹۷	 ۴۸
اصل ۹۸	 ۴۸
اصل ۹۹ - نظارت شورای نگهبان	 ۴۹
اصل ۱۰۱	 ۴۹
اصل ۱۰۲	 ۴۹
اصل ۱۰۳	 ۵۰
اصل ۱۰۴	 ۵۰
اصل ۱۰۵	 ۵۰
اصل ۱۰۶	 ۵۰
اصل ۱۰۷ - خبرگان رهبری	 ۵۱
اصل ۱۰۸	 ۵۲
اصل ۱۱۰ - وظایف و اختیارات رهبر	 ۵۳
اصل ۱۱۱ - برکناری رهبر	 ۵۵
اصل ۱۱۴ - رئیس‌جمهور	 ۵۹
اصل ۱۱۵	 ۵۹
اصل ۱۱۶	 ۵۹
اصل ۱۱۸	 ۶۰
اصل ۱۱۹	 ۶۰
اصل ۱۲۰	 ۶۰
اصل ۱۲۱ - سوگند رئیس‌جمهور	 ۶۱

۶۲	اصل ۱۲۳
۶۲	اصل ۱۲۵ - قراردادها و توافق نامه های بین المللی
۶۳	اصل ۱۲۷
۶۳	اصل ۱۲۹
۶۴	اصل ۱۳۰ - استعفای رئیس جمهور
۶۴	اصل ۱۳۱
۶۵	اصل ۱۳۲
۶۵	اصل ۱۳۳
۶۸	اصل ۱۳۵
۶۸	اصل ۱۳۷
۶۹	اصل ۱۳۸
۷۰	اصل ۱۴۰
۷۱	اصل ۱۴۱
۷۲	اصل ۱۴۳ - ارتش جمهوری اسلامی ایران
۷۲	اصل ۱۴۴
۷۲	اصل ۱۴۶
۷۲	اصل ۱۴۷
۷۳	اصل ۱۴۸
۷۳	اصل ۱۴۹
۷۳	اصل ۱۵۰
۷۴	اصل ۱۵۱
۷۴	اصل ۱۵۲
۷۵	اصل ۱۵۴
۷۵	اصل ۱۵۵
۷۷	اصل ۱۵۶ - وظایف قوه قضاییه
۷۹	اصل ۱۵۹
۷۹	اصل ۱۶۰
۷۹	اصل ۱۶۱
۷۹	اصل ۱۶۲
۸۰	اصل ۱۶۳
۸۰	اصل ۱۶۴
۸۱	
۸۱	اصل ۱۶۵

اصل ۱۶۶.....	۸۱
اصل ۱۶۷.....	۸۱
اصل ۱۶۹.....	۸۲
اصل ۱۷۰.....	۸۲
اصل ۱۷۲.....	۸۳
اصل ۱۷۴.....	۸۴
اصل ۱۷۵- صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران.....	۸۵
اصل ۱۷۷ - بازنگری در قانون اساسی.....	۸۸

مباحث مقدماتی

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

این نسخه از قانون اساسی با چاپ نهاد ریاست جمهوری، چاپ پنجم مؤسسه اطلاعات، ۱۳۷۵ و چاپ نشر بلاغت، به گردآوری علی حاتمی، چاپ اول، مؤسسه فرهنگی هنری سبا، ۱۳۷۶، منطبق است.

مقدمه

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مبین نهادهای فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی جامعه ایران براساس اصول و ضوابط اسلامی است که انعکاس خواست قلبی امت اسلامی می‌باشد. ماهیت انقلاب عظیم اسلامی ایران و روند مبارزه مردم مسلمان از ابتدا تا پیروزی که در شعارهای قاطع و کوبنده همه قشرهای مردم تبلور می‌یافت این خواست اساسی را مشخص کرده و اکنون در طلیعه این پیروزی بزرگ، ملت ما با تمام وجود نیل به آن را می‌طلبد.

ویژگی بنیادی این انقلاب نسبت به دیگر نهضت‌های ایران در سده اخیر، مکتبی و اسلامی بودن آن است. ملت مسلمان ایران پس از گذر از نهضت ضد استعماری ملی شدن نفت به این تجربه گرانبار دست یافت که علت اساسی و مشخص عدم موفقیت این نهضت‌ها، مکتبی نبودن مبارزات بوده است. گرچه در نهضت‌های اخیر خط فکری اسلامی و رهبری روحانیت مبارز، سهم اصلی و اساسی را برعهده داشت ولی به دلیل دور شدن این مبارزات از مواضع اصیل اسلامی، جنبش‌ها به سرعت به رکود کشانده شد. از اینجا وجدان بیدار ملت به رهبری مرجع عالی‌قدر تقلید حضرت آیت الله العظمی امام خمینی (قدس سره) ضرورت پیگیری خط نهضت اصیل مکتبی و اسلامی را دریافت و این بار روحانیت مبارز کشور که همواره در صف مقدم نهضت‌های مردمی بوده و نویسندگان و روشن فکران متعهد با رهبری ایشان تحرک نوینی یافت. (آغاز نهضت اخیر ملت ایران در سال هزار و سیصد و هشتاد و دو هجری قمری برابر با هزار و سیصد و چهل و یک هجری شمسی می‌باشد).

طلیعه نهضت اعتراض درهم کوبنده امام خمینی (قدس سره) به توطئه آمریکایی «انقلاب سفید» که گامی در جهت تثبیت پایه‌های حکومت استبداد و تحکیم وابستگی‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی ایران به امپریالیزم جهانی بود عامل حرکت یکپارچه ملت گشت و متعاقب آن انقلاب عظیم و خونبار امت اسلامی در خردادماه ۲۲ که در حقیقت نقطه آغاز شکوفائی این قیام شکوهمند و گسترده بود که مرکزیت امام را به عنوان رهبری اسلامی تثبیت و مستحکم نمود و علیرغم تهدید ایشان از ایران در پی اعتراض به قانون ننگین کاپیتولاسیون (مصونیت مستشاران آمریکایی) پیوند

مستحکم امت با امام همچنان استمرار یافت و ملت مسلمان و به ویژه روشن فکران متعهد و روحانیت مبارز راه خود را در میان تبعید و زندان، شکنجه و اعدام ادامه دادند.

در این میان قشر آگاه و مسئول جامعه در سنگر مسجد، حوزه‌های علمیه و دانشگاه به روشنگری پرداخت و با الهام از مکتب انقلابی و پربار اسلام تلاش پیگیر و ثمربخشی را در بالا بردن سطح آگاهی و هوشیاری مبارزاتی و مکتبی ملت مسلمان آغاز کرد. رژیم استبداد که سرکوبی نهضت اسلامی را با حمله دژخیمانه به فیضیه و دانشگاه و کانون‌های پرخروش انقلاب آغاز نموده بود، به مذبح‌خانه‌ترین اقدامات ددمنشانه جهت رهایی از خشم انقلابی مردم،

دست زد و در این میان جوخه‌های اعدام، شکنجه‌های قرون وسطایی و زندانهای دراز مدت، بهایی بود که ملت مسلمان ما به نشانه عزم راسخ خود به ادامه مبارزه می‌پرداخت. خون صدها زن و مرد جوان و بایمان که سحرگاهان در میدان‌های تیر فریاد «الله اکبر» سر می‌دادند یا در میان کوچه و بازار هدف گلوله‌های دشمن قرار می‌گرفتند انقلاب اسلامی ایران را تداوم بخشید، بیانی‌ها و پیام‌های پی در پی امام به مناسبت‌های مختلف، آگاهی و عزم امت اسلامی را عمق و گسترش هرچه فزون‌تر داد.

حکومت اسلامی طرح حکومت اسلامی بر پایه ولایت فقیه که در اوج خفقان و اختناق رژیم استبدادی از سوی امام خمینی (قدس سره) ارائه شد انگیزه مشخص و منسجم‌نوینی را در مردم مسلمان ایجاد نمود و راه اصیل مبارزه مکتبی اسلام را گشود که تلاش مبارزان مسلمان و متعهد را در داخل و خارج کشور فشرده‌تر ساخت.

در چنین خطی نهضت ادامه یافت تا سرانجام نارضایتی‌ها و شدت خشم مردم بر اثر فشار و اختناق روزافزون در داخل و افشاگری و انعکاس مبارزه به وسیله روحانیت و دانشجویان مبارز در سطح جهانی، بنیان‌های حاکمیت رژیم را به شدت متزلزل کرد و به ناچار رژیم و اربابانش مجبور به کاستن از فشار و اختناق و به اصطلاح باز کردن فضای سیاسی کشور شدند تا به گمان خویش دریچه اطمینانی به منظور پیشگیری از سقوط حتمی خود بگشایند اما علت برآشفته و آگاه و مصمم به رهبری قاطع و خلل‌ناپذیر امام، قیام پیروزمند و یکپارچه خود را به‌طور گسترده و سراسری آغاز نمود.

خشم ملت انتشار نامه توهین آمیزی به ساحت مقدس روحانیت و به ویژه امام خمینی (قدس سره) در ۱۷ دی ۱۳۵۶ از طرف رژیم حاکم این حرکت را سریع‌تر نمود و باعث انفجار خشم مردم در سراسر کشور شد و رژیم برای مهار کردن آتش‌فشان خشم مردم کوشید این قیام معترضان را با به خاک و خون کشیدن خاموش کند اما این خود، خون بیشتری در رگ‌های انقلاب جاری ساخت و تپش‌های پی در پی انقلاب در هفتم‌ها و چهلم‌های یادبود شهدای انقلاب، حیات و گرمی و جوشش یکپارچه و هرچه فزون‌تری به این نهضت در سراسر کشور بخشید و در ادامه و استمرار حرکت مردم تمامی سازمان‌های کشور با اعتصاب یکپارچه خود و شرکت در تظاهرات خیابانی در سقوط رژیم استبدادی مشارکت فعالانه جستند، همبستگی گسترده مردان و زنان از همه اقشار و جناح‌های مذهبی و سیاسی در این مبارزه به طرز چشم‌گیری تعیین‌کننده بود، و مخصوصاً زنان

به شکل بارزی در تمامی صحنه‌های این جهاد بزرگ حضور فعال و گسترده‌ای داشتند، صحنه‌هایی از آن نوع که مادری را با کودکی در آغوش، شتابان به سوی میدان نبرد و لوله‌های مسلسل نشان می‌داد بیانگر سهم عمده و تعیین کننده این قشر بزرگ جامعه در مبارزه بود.

بهایی که ملت پرداخت نهال انقلاب پس از یک سال و اندی مبارزه مستمر و پیگیر با باروری از خون بیش از شصت هزار شهید و صدهزار زخمی و معلول و با برجای نهادن میلیاردها تومان خسارت ملی در میان فریادهای استقلال، آزادی، حکومت اسلامی به ثمر نشست و این نهضت عظیم که با تکیه بر ایمان و وحدت و قاطعیت رهبری در مراحل حساس و هیجان آمیز نهضت و نیز فداکاری ملت به پیروزی رسید موفق به درهم کوبیدن تمام محاسبات و مناسبات و نهادهای امپریالیستی گردید که در نوع خود سرفصل جدیدی بر انقلابات گسترده در جهان شد.

۲۱ و ۲۲ بهمن سال یکهزار و سیصد و پنجاه و هفت روزهای فروریختن بنیاد شاهنشاهی شد و استبداد داخلی و سلطه خارجی متکی بر آن را در هم شکست و با این پیروزی بزرگ طلیعه حکومت اسلامی که خواست دیرینه مردم مسلمان است نوید پیروزی نهائی را داد.

ملت ایران به طور یکپارچه و یا شرکت مراجع تقلید و علمای اسلام و مقام رهبری در همه پرسى جمهوری اسلامی تصمیم نهایی و قاطع خود را بر ایجاد نظام نوین جمهوری اسلامی اعلام کرد و با اکثریت ۹۸۲ درصد به نظام جمهوری اسلامی رأی مثبت داد.

اکنون قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به عنوان بیانگر نهادها و مناسبات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جامعه، باید راهگشای تحکیم پایه‌های حکومت اسلامی و ارائه دهنده طرح نوین نظام حکومتی بر ویرانه‌های نظام طاغوتی قبلی گردد.

شیوه حکومت در اسلام حکومت از دیدگاه اسلام، برخاسته از موضع طبقاتی و سلطه‌گری فردی یا گروهی نیست بلکه تبلور آرمان سیاسی ملتی هم‌کیش و همفکر است که به خود سازمان می‌دهد تا در روند تحول فکری و عقیدتی راه خود را به سوی هدف نهائی (حرکت به سوی الله) بگشاید. ملت ما در جریان تکامل انقلابی خود از غبارها و زنگارهای طاغوتی زدوده شد و از آمیزه‌های فکری بیگانه خود را پاک نمود و به مواضع فکری و جهان بینی اصیل اسلامی بازگشت و اکنون بر آن است که با موازین اسلامی جامعه نمونه (اسوه) خود را بنا کند، بر چنین پایه‌ای، رسالت قانون اساسی این است که زمینه‌های اعتقادی نهضت را عینیت بخشد و شرایطی را به وجود آورد که در آن انسان با ارزش‌های والا و جهان شمول اسلامی پرورش یابد.

قانون اساسی با توجه به محتوای اسلامی انقلاب ایران که حرکتی برای پیروزی تمامی مستضعفین بر مستکبرین بود، زمینه تداوم این انقلاب را در داخل و خارج کشور فراهم می‌کند به‌ویژه در گسترش روابط بین‌المللی، با دیگر جنبش‌های اسلامی و مردمی می‌کوشد تا راه تشکیل امت واحد جهانی را هموار کند (ان هذ امتکم امه واحده و انا ربکم فاعبدون) و استمرار مبارزه در نجات ملل محروم و تحت ستم در تمامی جهان قوام یابد.

با توجه به ماهیت این نهضت بزرگ، قانون اساسی تضمین‌گر نفی هر گونه استبداد فکری و اجتماعی و انحصار اقتصادی می‌باشد و در خط گسستن از سیستم استبدادی و سپردن سرنوشت مردم به دست خودشان تلاش می‌کند. (و یضع عنهم اصرهم و الأغلال التي كانت علیهم).

در ایجاد نهادها و بنیادهای سیاسی که خود پایه تشکیل جامعه است براساس تلقی مکتبی، صالحان عهده دار حکومت و اداره مملکت می‌گردند (ان الارض یرثها عبادی الصالحون) و قانون‌گذاری که مبین ضابطه‌های مدیریت اجتماعی است بر مدار قرآن و سنت، جریان می‌یابد. بنابراین نظارت دقیق و جدی از ناحیه اسلام‌شناسان عادل و پرهیزکار و متعهد (فقه‌های عادل) امری محتوم و ضروری است و چون هدف از حکومت، رشد دادن انسان در حرکت به سوی نظام الهی است (و الی الله المصیر) تا زمینه بروز و شکوفایی استعدادها به منظور تجلی ابعاد خداگونگی انسان فراهم آید (تخلقوا بأخلاق الله) و این جز در گرو مشارکت فعال و گسترده تمامی عناصر اجتماع در روند تحول جامعه نمی‌تواند باشد.

با توجه به این جهت، قانون اساسی زمینه‌چنین مشارکتی را در تمام مراحل تصمیم‌گیری‌های سیاسی و سرنوشت‌ساز برای همه افراد اجتماع فراهم می‌سازد تا در مسیر تکامل انسان، هر فردی خود دست‌اندرکار و مسئول رشد و ارتقاء و رهبری گردد که این همان تحقق حکومت مستضعفین در زمین خواهد بود. (و نرید ان نمین علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمه و نجعلهم الوارثین)

ولایت فقیه عادل براساس ولایت امر و امامت مستمر، قانون اساسی زمینه تحقق رهبری فقیه جامع‌الشرایطی را که از طرف مردم به عنوان رهبر شناخته می‌شود (مجاری الأمور بیدالعلماء بالله الامناء علی حلاله و حرامه) آماده می‌کند تا ضامن عدم انحراف سازمان‌های مختلف از وظایف اصیل اسلامی خود باشد.

اقتصاد وسیله است نه هدف در تحکیم بنیادهای اقتصادی، اصل، رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل اوست نه همچون دیگر نظام‌های اقتصادی، تمرکز و تکاثر ثروت و سودجویی، زیرا که در مکاتب مادی، اقتصاد خود هدف است و بدین جهت در مراحل رشد، اقتصاد عامل تخریب و فساد و تباهی می‌شود ولی در اسلام اقتصاد وسیله است و از وسیله انتظاری جز کارآئی بهتر در راه وصول به هدف نمی‌توان داشت.

با این دیدگاه برنامه اقتصاد اسلامی فراهم کردن زمینه مناسب برای بروز خلاقیت‌های متفاوت انسانی است و بدین جهت تأمین امکانات مساوی و متناسب و ایجاد کار برای همه افراد و رفع نیازهای ضروری جهت استمرار حرکت تکاملی او بر عهده حکومت اسلامی است.

زن در قانون اساسی در ایجاد بنیادهای اجتماعی اسلامی، نیروهای انسانی که تاکنون در خدمت استثمار همه جانبه خارجی بودند هویت اصلی و حقوق انسانی خود را باز می‌یابند و در این بازیابی طبیعی است که زنان به دلیل ستم بیشتری که تا کنون از نظام طاغوتی متحمل شده‌اند، استیفای حقوق آنان بیشتر خواهد بود.

سوالات تستی قانون اساسی

سوالات تستی درسنامه ۱

۱- طبق قانون اساسی واحد بنیادین جامعه و ارکان تصمیم گیری و اداره امور کشور به ترتیب کدامیک از موارد زیر محسوب می شود؟ (اصل ۱۰)

- الف) زن - مجلس شورای اسلامی
 ب) خانواده - شوراها و مجلس شورای اسلامی
 ج) زن - شوراها و مجلس شورای اسلامی
 د) خانواده - شورای نگهبان

پاسخ صحیح گزینه ۲

۲- در تشکیل و تجهیز نیروهای دفاعی کشور توجه بر آن است که اساس و ضابطه باشد.

- الف) حفظ و حراست از مرزها
 ب) ایمان و مکتب
 ج) گسترش حاکمیت قانون خدا
 د) پاسداری از حقوق مردم در خط حرکت اسلامی

پاسخ صحیح گزینه ۲

۳- طبق اصل ۳ قانون اساسی تنظیم سیاست خارجی کشور بر اساس کدامیک از موارد زیر انجام می گیرد؟ و تقویت کامل بنیه دفاع ملی از چه طریقی صورت می گیرد؟

- الف) عدم دخالت بیگانگان - آموزش نظامی عمومی
 ب) تعهد برادرانه نسبت به همه مسلمانان - از طریق حفظ استقلال و تمامیت ارضی و نظام اسلامی کشور
 ج) معیارهای اسلام - حمایت بی دریغ از مستضعفان جهان
 د) معیارهای اسلام - آموزش نظامی عمومی

پاسخ صحیح گزینه ۴

۴- طبق قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات کشور باید بر اساس باشد و تشخیص این امر بر عهده است. (اصل ۴)

- الف) قانون - مجلس شورای اسلامی
 ب) موازین اسلامی - مجلس شورای اسلامی
 ج) قانون - فقهای شورای نگهبان
 د) موازین اسلامی - فقهای شورای نگهبان

پاسخ صحیح گزینه ۴

۵- طبق قانون اساسی، حفظ آزادی و استقلال و وحدت و تمامیت اراضی کشور بر عهده کدامیک از موارد زیر است؟ و کدام اصل الی الابد غیر قابل تغییر است؟ (اصل ۹)

- الف) دولت - دین رسمی ایران، اسلام و مذهب جعفری اثنی عشری
 ب) ملت - دین رسمی ایران، اسلام
 ج) دولت و ملت - دین رسمی ایران، اسلام و مذهب جعفری اثنی عشری
 د) ملت و دولت - مذهب جعفری اثنی عشری

پاسخ صحیح گزینه ۳

- ۶- طبق اصل ۳ قانون اساسی، دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است بر چه اساسی محیط مساعدی برای رشد فضایل اخلاقی ایجاد کند؟
- (الف) تقویت روح بررسی و تتبع و ابتکار
(ب) ایمان و تقوی و مبارزه با کلیه مظاهر فساد و تباهی
(ج) حفظ استقلال و تمامیت ارضی و نظام اسلامی کشور
(د) بالا بردن سطح آگاهی‌های عمومی

پاسخ صحیح : گزینه ۲

- ۷- الف) طبق اصل ۷ قانون اساسی، ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشور کدامیک از موارد زیر می‌باشد؟
- (ب) طبق اصل ۹ قانون اساسی، کدامیک از موارد زیر تفکیک‌ناپذیرند؟
- (۱) شوراها، مجلس شورای اسلامی - آزادی و استقلال و وحدت و تمامیت ارضی کشور
(۲) دولت و آحاد ملت - خانواده و جامعه
(۳) شوراها و مجلس شورای اسلامی - خانواده و جامعه
(۴) دولت و آحاد ملت - آزادی و استقلال و وحدت و تمامیت ارضی کشور

پاسخ صحیح : گزینه ۱

- ۸- انعکاس خواست قلبی امت اسلامی چیست؟ و ویژگی بنیادی انقلاب اسلامی چه می‌باشد؟
۱. قانون اساسی - مکتبی و اسلامی بودن
۲. جمهوری اسلامی - روحیه مبارزه طلبی
۳. قانون اساسی - ایمان به غیب
۴. جمهوری اسلامی - مکتبی و اسلامی بودن

پاسخ صحیح : گزینه ۱

- ۹- آنچه موجب قیام «خشم ملت» گشته چه چیزی بوده است و در چه سالی این قیام شکل گرفته است؟
۱. ظلم و ستم استبدادی رژیم پهلوی - ۱۷ دی ۱۳۵۶
۲. انتشار نامه‌ی توهین آمیزی به ساحت مقدس روحانیت امام خمینی (ره) - ۱۷ دی ۱۳۵۶
۳. ظلم و ستم استبدادی رژیم پهلوی - ۱۹ بهمن ۱۳۵۶
۴. انتشار نامه‌ی توهین آمیزی به ساحت مقدس روحانیت امام خمینی (ره) - ۱۹ بهمن ۱۳۵۶

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۰- کدام گزینه صحیح می باشد؟

۱. در نظام جمهوری اسلامی ، اقتصاد هدف است نه وسیله
۲. در نظام جمهوری اسلامی ، اقتصاد وسیله است نه هدف
۳. در نظام جمهوری اسلامی ، اقتصاد هم هدف و هم وسیله است.
۴. در نظام جمهوری اسلامی ، اقتصاد مطرح نیست و هر آنچه هست معنویات است

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۱- به ترتیب بالا بردن سطح آگاهی عمومی و تربیت بدنی رایگان از وظایف کدام نهاد یا ارگان می باشد؟

۱. رسانه و تلویزیون - قوه مقننه
۲. دولت - قوه مجریه
۳. دولت - دولت
۴. قوه مجریه - قوه مجریه

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۲- کدام گزینه صحیح می باشد؟ (اصل ۸)

۱. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ای همگانی است.
۲. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ی مردم نسبت به یکدیگر
۳. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ی دولت نسبت به مردم و مردم نسبت به دولت است
۴. تمام موارد

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۱۳- انعکاس خواست قلبی امت اسلامی چیست؟ و ویژگی بنیادی انقلاب اسلامی چه می باشد؟

۱. قانون اساسی - مکتبی و اسلامی بودن
۲. جمهوری اسلامی - روحیه ی مبارزه طلبی
۳. قانون اساسی - ایمان به غیب
۴. جمهوری اسلامی - مکتبی و اسلامی بودن

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۱۴- آنچه موجب قیام «خشم ملت» گشته چه چیزی بوده است و در چه سالی این قیام شکل گرفته

است؟

۱. ظلم و ستم استبدادی رژیم پهلوی - ۱۷ دی ۱۳۵۶
۲. انتشار نامه ی توهین آمیزی به ساحت مقدس روحانیت امام خمینی (ره) - ۱۷ دی ۱۳۵۶
۳. ظلم و ستم استبدادی رژیم پهلوی - ۱۹ بهمن ۱۳۵۶
۴. انتشار نامه ی توهین آمیزی به ساحت مقدس روحانیت امام خمینی (ره) - ۱۹ بهمن ۱۳۵۶

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۵- کدام گزینه صحیح می باشد؟

۱. در نظام جمهوری اسلامی ، اقتصاد هدف است نه وسیله
۲. در نظام جمهوری اسلامی ، اقتصاد وسیله است نه هدف
۳. در نظام جمهوری اسلامی ، اقتصاد هم هدف و هم وسیله است.
۴. در نظام جمهوری اسلامی ، اقتصاد مطرح نیست و هر آنچه هست معنویات است

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۶- به ترتیب بالا بردن سطح آگاهی عمومی و تربیت بدنی رایگان از وظایف کدام نهاد یا ارگان می باشد؟

۱. رسانه و تلویزیون - قوه مقننه
۲. دولت - قوه مجریه
۳. دولت - دولت
۴. قوه مجریه - قوه مجریه

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۷- کدام گزینه صحیح می باشد؟ (اصل ۸)

۱. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ای همگانی است.
۲. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ی مردم نسبت به یکدیگر
۳. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ی دولت نسبت به مردم و مردم نسبت به دولت است
۴. تمام موارد

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۱۸- براساس اصل دوم قانون اساسی، کدام گزینه در مورد مبانی اعتقادی نظام جمهوری اسلامی صحیح نمی باشد؟ (اصل ۲)

۱. ایمان به خدای یکتا و اختصاص حاکمیت به او
۲. معاد و نقش سازنده آن در سیر تکامل انسان
۳. اقتصاد سالم و پویا جهت پایداری نظام اسلامی
۴. عدل خدا در تشریع و خلقت

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۹- در خصوص کدام اصل زیر در قانون اساسی تأکید شده که بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی حاکم است؟

- ۱) اصل چهارم- اتکای کلیه قوانین و مقررات بر موازین اسلامی
- ۲) اصل ششم- اتکای امور کشور به آرای عمومی
- ۳) اصل پنجم- ولایت امر و امامت امت

۴) اصل پنجاه و ششم - حق حاکمیت ملت بر سرنوشت اجتماعی خویش

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۲۰- همه قوانین و مقررات و برنامه ریزی های مربوطه باید در جهت آسان کردن باشد. (اصل ۱۰)

الف) تحصیل ب) تشکیل خانواده ج) دفاع از کشور د) آزادی

پاسخ صحیح : گزینه ۲

سوالات تستی : درسنامه ۲

۱- با استناد به آیات زیر کدامیک از موارد در قانون اساسی به آن اشاره شده است؟

۱) لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ (اصل ۱۴)

۲) و الْمُؤْمِنُونَ و الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ (اصل ۸)

الف)

۱. دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست کلی خود را بر پایه ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی قرار دهد.

۲. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ای همگانی است.

ب)

۱. دولت و مسلمانان موظفند نسبت به افراد غیر مسلمان براساس قسط و عدل اسلامی عمل نمایند.

۲. طبق آیه فوق باید تلاش بر حفظ وحدت در تمام جهان اسلام باشد.

ج)

۱. دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست کلی خود را بر پایه ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی قرار دهد.

۲. پیروان مذاهب دیگر اسلامی در انجام مراسم مذهبی، طبق فقه خودشان آزادند.

د)

۱. دولت و مسلمانان موظفند نسبت به افراد غیر مسلمان براساس قسط و عدل اسلامی عمل نمایند.

۲. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ای همگانی است.

پاسخ صحیح گزینه ۴

۲- کدام اقلیت های مذهبی در حدود قانون ، در کشور ایران شناخته شده است؟ (اصل ۱۳)

۱. یهودی و زرتشتی ۲. کلیمی و مسیحی ۳. ارمنی و زرتشتی ۴. زرتشتی - کلیمی و مسیحی

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۳- مبدأ تاریخ رسمی کشور چیست؟ و مبنای کار ادارات دولتی کدام تاریخ است؟ (اصل ۱۷)

۱. هجرت پیامبر اسلام - هجری شمسی ۲. هجری شمسی - هجرت پیامبر اسلام
۳. هجرت به حبشه - هجری قمری ۴. هجری قمری - هجری شمسی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۴- کدام اقلیت های مذهبی در حدود قانون ، در کشور ایران شناخته شده است؟ (اصل ۱۳)

۱. یهودی و زرتشتی ۲. کلیمی و مسیحی ۳. ارمنی و زرتشتی ۴. زرتشتی - کلیمی و مسیحی

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۵- مبدأ تاریخ رسمی کشور چیست؟ و مبنای کار ادارات دولتی کدام تاریخ است؟ (اصل ۱۷)

۱. هجرت پیامبر اسلام - هجری شمسی ۲. هجری شمسی - هجرت پیامبر اسلام
۳. هجرت به حبشه - هجری قمری ۴. هجری قمری - هجری شمسی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۶- مطابق اصل یازدهم و آیه شریفه «ان کنتم امه واحده و انا ربکم فاعبدون» دولت موظف است سیاستهای کلی خود را برپایه چه اصلی قرار دهد؟

۱. ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی
۲. ترکیبی از حاکمیت الهی و انتخاب مردم
۳. مبارزه با نظام سلطه و جلوگیری از ایجاد نفاق بین مسلمین
۴. حفظ روابط پایدار با سایر حکومت های اسلامی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۷- بر اساس اصل ۲۴ قانون اساسی شرایط آزادی نشریات در کدام گزینه بطور دقیق بیان شده است؟

۱. در هر شرایطی آزادند
۲. بجز اخلال در مبانی اسلام آزادند
۳. بجز اخلال در حقوق عمومی مردم آزادند
۴. آزادی کامل بجز اخلال در مبانی اسلام و حقوق عمومی مردم

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۸- در خصوص کدام اصل قانون اساسی تصریح و تایید شده که (این اصل الی الابد غیرقابل تغییر است)؟ (اصل ۱۲)

۱. اصل هفدهم-مبدأ تاریخ رسمی کشور
۲. اصل دوازدهم-دین و مذهب رسمی کشور
۳. اصل هجدهم-پرچم رسمی کشور
۴. اصل پانزدهم-زبان و خط رسمی کشور

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۹- در قانون اساسی به احیای حقوق مادی و معنوی کدام دسته از افراد زیر تأکید شده است؟ (اصل ۲۱)

- (۱) مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند
- (۲) کسانی که قادر به کارند ولی وسایل کار ندارند
- (۳) آنها که نیازمند ترند به خصوص روستا نشینان و کارگران
- (۴) زنان

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۱۰- استفاده از زبان های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس..... است. (اصل ۱۵)

- الف) ممنوع
- ب) آزاد
- ج) در کنار زبان فارسی آزاد است
- د) جایز

پاسخ صحیح : گزینه ۳

سوالات تستی : درسنامه ۳

۱- طبق قانون اساسی، کدامیک از موارد زیر صحیح می باشد؟

- الف) دولت موظف است وسایل تحصیلات عالی رایگان را برای همه ملت فراهم سازد. (اصل ۳۰)
- ب) حداکثر ۴۸ ساعت باید پرونده مقدماتی به مراجع صالحه قضایی ارسال شود. (اصل ۳۲)
- ج) تنظیم برنامه اقتصادی کشور باید به گونه ای باشد که فرد فرصت و توان کافی برای خودسازی معنوی، سیاسی و ... داشته باشد. (اصل ۴۳)

د) طبق اصل برائت، هتک حرمت و حیثیت کسی که به حکم قانون دستگیر، بازداشت، زندانی یا تبعید شده، به هر صورت که باشد ممنوع و موجب مجازات است. (اصل ۳۷)

پاسخ صحیح گزینه ۳

۲- آموزش و پرورش رایگان تا چه مقطعی است؟ و تحصیلات عالی در قانون اساسی جمهوری اسلامی به چه صورتی می باشد؟ (اصل ۳۰)

۱. تا پایان دوره راهنمایی - گسترش آن تا سر حد خود کفایی کشور به صورت رایگان
۲. تا پایان دوره متوسطه - تا سر حد خود کفایی کشور به صورت رایگان
۳. تا پایان تحصیلات دانشگاهی - به صورت خودگردان
۴. تا پایان ابتدایی - تا پایان کارشناسی ، رایگان

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۳- «اصل برائت» ، تحت چه عنوانی در قانون اساسی مطرح شده است؟ (اصل ۳۷)

۱. احکام به مجازات تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون اساسی است.
۲. هیچ کسی از نظر قانون ، مجرم شناخته نمی شود.
۳. هرگونه شکنجه برای گرفتن اقرار نامه است.
۴. دادخواهی حق مسلم هر فرد است.

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۴- آموزش و پرورش رایگان تا چه مقطعی است؟ و تحصیلات عالی در قانون اساسی جمهوری اسلامی به چه صورتی می باشد؟ (اصل ۳۰)

۱. تا پایان دوره راهنمایی - گسترش آن تا سر حد خود کفایی کشور به صورت رایگان
۲. تا پایان دوره متوسطه - تا سر حد خود کفایی کشور به صورت رایگان
۳. تا پایان تحصیلات دانشگاهی - به صورت خودگردان
۴. تا پایان ابتدایی - تا پایان کارشناسی ، رایگان

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۵- «اصل برائت» ، تحت چه عنوانی در قانون اساسی مطرح شده است؟ (اصل ۳۷)

۱. احکام به مجازات تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون اساسی است.
۲. هیچ کسی از نظر قانون ، مجرم شناخته نمی شود.
۳. هرگونه شکنجه برای گرفتن اقرار نامه است.
۴. دادخواهی حق مسلم هر فرد است.

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۶- بر اساس قانون اساسی، کدام یک از موارد ذیل در رابطه با مجازات مجرمین صحیح نمی باشد؟ (اصل ۳۷)

۱. در صورت بازداشت، موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بالفاصله کتبا به متهم ابلاغ و تفهیم شود

۲. اصل، براءت است و قوانین برای شناسایی مجرم کافیست

۳. اجبار شخص به شهادت، اقرار یا سوگند، مجاز نیست و چنین شهادت و اقرار و سوگندی فاقد ارزش و اعتبار است

۴. هتک حرمت و حیثیت کسی که به حکم قانون دستگیر یا بازداشت شده، ممنوع است.

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۷- در رابطه با کدام یک از حقوق زیر در قانون اساسی به «درآمد های حاصل از مشارکت مردم» به عنوان منبع تأمین مالی اشاره شده است؟ (اصل ۲۹)

۱) تأمین وسایل آموزش و پرورش ۲) برخورداری از تأمین اجتماعی

۳- تأمین نیاز جامعه به مشاغل گوناگون ۴- تأمین مسکن متناسب با نیاز

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۸- دولت موظف است وسایل آموزش و پرورش رایگان را برای همه ملت تا فراهم سازد. (اصل ۳۰)

الف) مرحله خواندن و نوشتن ب) پایان دوره آموزشی

ج) پایان دوره راهنمایی د) پایان دوره متوسطه

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۹- کدام مورد صحیح نیست ؟

الف) اصل بر براءت است مگر با ثابت شدن در دادگاه صالح (اصل ۳۷)

ب) کسی را نمی توان صرفاً بابت داشتن عقیده ای مؤاخذه کرد (اصل ۲۳)

ج) اتباع خارجه نمی توانند تابعیت ایرانی بگیرند (اصل ۴۲)

د) سلب تبعیت اتباع خارجی در صورتی ممکن است که دولت دیگری تابعیت آنها را بپذیرد یا خود آنها درخواست کنند (اصل ۴۲)

پاسخ صحیح : گزینه ۳

سوالات تستی : درسنامه ۴

۱- کدامیک از موارد زیر مربوط به بخش دولتی می شود؟ و کدامیک جزء انفال و ثروت های عمومی محسوب می شود؟ (اصل ۴۴ و ۴۵)

- الف) رادیو و تلویزیون - اموال مجهول المالک
ب) تجارت و خدمات - زمین های موات و رهاشده
ج) کشاورزی و دامداری - ارث بدون وارث
د) بانکداری و بیمه - مرأعی که حریم هستند

پاسخ صحیح گزینه ۱

۲- بودجه سالانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می شود از طرف تهیه و برای رسیدگی و تصویب به تسلیم می گردد. (اصل ۵۲)

- الف) مجلس شورای اسلامی - مجلس شورای اسلامی
ب) دولت - مجلس شورای اسلامی
ج) شوراها - دولت
د) دولت - شورای نگهبان

پاسخ صحیح گزینه ۲

۳- طبق قانون اساسی، کدامیک از موارد زیر صحیح نمی باشد؟

- الف) هر کس می تواند به منظور دادخواهی به دادگاه های صالح رجوع نماید. (اصل ۳۴)
ب) دولت موظف است ثروتهای ناشی از فروش زمینهای موات و مباحات اصلی را به بیت المال برگرداند. (اصل ۴۹)
ج) اقتصاد جمهوری اسلامی ایران باید به گونه ای باشد که تولیدات کشاورزی و صنعتی به مرحله خودکفایی برسد. (اصل ۳)
د) کلیه دریافت های دولت در حسابهای خزانه داری کل متمرکز می شود. (اصل ۵۳)

پاسخ صحیح گزینه ۲ (دولت ابتدا باید به صاحب حق برگرداند، در صورت معلوم نبودن به بیت المال برگرداند)

۴- طبق اصول ۵۲ و ۵۱ قانون اساسی، هر گونه تغییر در ارقام بودجه و موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی به ترتیب به موجب کدامیک از موارد زیر مشخص می شود؟

- الف) قانون - دولت
ب) مجلس شورای اسلامی - قانون
ج) قانون - قانون
د) دولت - قانون

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۵- نظام اقتصادی جمهوری اسلامی بر چه پایه ای استوار است ؟ (اصل ۴۴)

۱. دولتی - خصوصی ۲. عمومی - خصوصی ۳. دولتی - تعاونی - خصوصی ۴. عمومی - تعاونی - خصوصی

پاسخ صحیح : گزینه ۳

فهرست

فصل چهارم - ساختار سازمانی ۱۲

- ❖ ضوابط و شاخص‌های سازماندهی، طراحی و تنظیم تشکیلات دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۲
- ❖ آیین‌نامه اجرایی بند (ط) ماده (۲۹) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳
- ❖ اصلاح ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی بند (ط) ماده (۲۹) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۳
- ❖ ابلاغ ساختار تشکیلاتی مجتمع‌های اداری مستقر در شهرستان و بخش ۱۳
- ❖ ابلاغ سیاست و رویکردهای جدید تشکیلات دستگاه‌های اجرایی و اصلاح مقررات قبلی ۱۳
- ❖ ضوابط سازماندهی واحدهای عمومی ستاد مرکزی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی ۱۳
- ❖ شاخص‌ها و ضوابط تشکیلات تفصیلی حوزه مرکزی و واحدهای تقسیمات کشوری دستگاه‌های اجرایی ۱۴

فصل پنجم - فناوری اطلاعات و خدمات اداری ۱۴

- ❖ دستورالعمل اصلاح فرآیندها و روش‌های انجام کار موضوع ماده (۳۶) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۵
- ❖ راه‌اندازی درگاه اطلاع‌رسانی خدمات دولتی "ایران مردم" .. ۱۵
- ❖ دستورالعمل اجرایی ماده (۳۶) قانون خدمات کشوری موضوع «افزایش بهره‌وری نیروی انسانی، کارآمدی فعالیت‌ها و تأمین رضایت و کرامت مردم» ۱۵
- ❖ دستورالعمل استاندارد تارنما (وب‌سایت‌های دستگاه‌های اجرایی و درگاه (پورتال)‌های استانی موضوع ماده (۳۷) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۵
- ❖ دستورالعمل اجرایی ماده (۳۷) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۵
- ❖ دستورالعمل جایزه دولت الکترونیکی جمهوری اسلامی ایران ۱۵

فصل اول - تعاریف ۵

فصل دوم - راهبردها و فناوری انجام وظایف دولت ۷

- ❖ آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون مدیریت خدمات کشوری ۸
- ❖ دستورالعمل ساماندهی نیروهای شرکتی تبدیل وضعیت یافته و نحوه انعقاد قرارداد با شرکت‌های پیمانکاری ۸
- ❖ آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون مدیریت خدمات کشوری ۹
- ❖ آیین‌نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۲۱) و ماده (۱۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری ۹
- ❖ آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۲) قانون مدیریت خدمات کشوری موضوع: تقویت و حمایت از بخش غیردولتی و خرید خدمات از بخش غیردولتی ۱۰
- ❖ اصلاح ماده (۹) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۲) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۰
- ❖ آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری در خصوص وظایف قابل واگذاری و نحوه خرید خدمات از بخش خصوصی ۱۱
- ❖ اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۱
- ❖ آیین‌نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۲۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موضوع: «ادای سوگند و امضای منشور اخلاقی و اداری در استخدام کارمندان» ۱۱
- ❖ حقوق شهروندی در نظام اداری ۱۱

فصل سوم - حقوق مردم ۱۱

❖ مستندات اجرای دستورالعمل جایزه دولت الکترونیک در سال ۱۳۹۶ ۱۵

❖ ضوابط و استاندارد به کارگیری فضاها، تجهیزات و ملزومات اداری موضوع ماده (۳۹) قانون مدیریت خدمات کشوری ۱۶

❖ ساماندهی فضاهای اداری دستگاه های اجرایی کشور ۱۶

❖ اصلاح مصوبه شورای عالی اداری موضوع: «ساماندهی فضاها و ساختمان های اداری» ۱۶

فصل ششم- ورود به خدمت ۱۷

❖ دستورالعمل نحوه جذب و استخدام کارکنان رسمی، پیمانی و قراردادی در دستگاه های اجرایی ۱۷

❖ آیین نامه اجرایی بند «ز» ماده ۴۲ قانون مدیریت خدمات کشوری موضوع: سنجش سلامت جسمانی و روانی داوطلبان استخدام ۱۷

❖ دستورالعمل جدید نحوه برگزاری امتحان عمومی و تخصصی برای استخدام افراد در دستگاه های اجرایی ۱۸

❖ ابطال بند ۷ تذکرات آگهی استخدام مصوب معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور مبنی بر اعطای امتیاز به کارکنان غیررسمی (قراردادی) مشاغل در دستگاه های ذیربط برای استخدام ۱۸

فصل هفتم- ورود به خدمت ۱۸

❖ آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۴۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موضوع: ضوابط تعیین مشاغل حاکمیتی ۱۸

❖ آیین نامه اجرایی تبصره (۳) ماده (۴۶) قانون مدیریت خدمات کشوری موضوع: دوره آزمایشی خدمت رسمی ۱۹

❖ آیین نامه اجرایی تبصره (۳) ماده (۴۶) قانون مدیریت خدمات کشوری موضوع: دوره آزمایشی خدمت رسمی ۱۹

❖ دستورالعمل تبدیل وضعیت کارمندان رسمی آزمایشی ۱۹

❖ ابطال بخشنامه معاونت وقت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور به شماره ۱۳۰۹/۹۱/۲۰۰-۱۳۹۱/۱/۲۲ در خصوص تبدیل وضعیت پیمانی به رسمی آزمایشی ۱۹

❖ آیین نامه اجرایی بند (۳) ماده (۴۸) قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۰

❖ دستورالعمل ارزیابی عملکرد کارمندان و ضوابط تمدید قرارداد کارمندان غیررسمی ۲۰

فصل هشتم- انتصاب و ارتقاء شغلی ۲۱

❖ آیین نامه اجرایی بند (ج) و تبصره (۲) ماده (۵۴) قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۱

❖ دستورالعمل اجرایی نحوه انتصاب مدیران حرفه ای ۲۱

❖ دستورالعمل اجرایی شرایط عمومی و اختصاصی نحوه انتخاب و انتصاب فرمانداران و بخشداران ۲۱

فصل نهم- توانمندسازی کارمندان ۲۲

❖ ضوابط و دستورالعمل اعتبارسنجی مراکز و مؤسسات آموزشی غیردولتی ۲۲

❖ آئین نامه اجرایی فصل نهم قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۳

❖ نظام آموزش کارمندان دستگاه های اجرایی ۲۳

❖ اصلاحیه نظام آموزش کارمندان دستگاه های اجرایی ۲۳

❖ دستورالعمل نحوه توزیع بورس های آموزشی خارج از کشور ۲۳

❖ الحاق یک تبصره به دستورالعمل نحوه توزیع بورس های آموزشی خارج از کشور در خصوص امکان شرکت کارمندان قراردادی در دوره های آموزشی ۲۳

❖ ارزش استخدامی گواهینامه های «پایان دوره های آموزش عالی آزاد (MBA) ، (DBA)، تکمیلی، تخصصی و...» و «گواهینامه نوع دوم» صادره از سوی دانشگاه ها، مؤسسات آموزش عالی کشور و شرکت های پژوهشی ۲۳

فصل دهم- حقوق و مزایا ۲۳

❖ تعیین جداول امتیازات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری و نحوه تطبیق کارمندان ۲۳

❖ تعیین میزان حقوق و مزایای مدیران عامل و اعضاء هیأت مدیره شرکتهای دولتی و کارمندان دستگاههای اجرایی دارای مقررات خاص استخدامی ۲۳

❖ بخشنامه ارتقاء طبقه مشاغل جدول شغل مشمولین قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۳

❖ دستورالعمل نحوه اجرای بخشنامه افزایش یک طبقه شغلی برای کارمندان ۲۴

❖ آیین نامه جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه و استعداد برتر در دستگاههای اجرایی موضوع تبصره (۱) ماده (۶۵) قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۴

❖ ضوابط نحوه ارتقای کارمندان در طبقات و رتبه های جدول حق شغل ۲۴

❖ مجوز افزایش حداکثر امتیازات مواد (۶۵) ، (۶۶) ، (۶۸) و (۷۱) فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری تا پنجاه درصد در دستگاه های اجرایی ۲۵

❖ دستورالعمل نحوه اعمال ۵۰ درصد افزایش حقوق و مزایای کارکنان دستگاه های اجرایی ۲۵

❖ آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۶۶) قانون مدیریت خدمات کشوری در خصوص همطرازی هنرمندان و افرادی که تحصیلات حوزوی دارند ۲۵

❖ دستورالعمل نحوه پرداخت فوق العاده های مناطق کمتر توسعه یافته و بدی آب و هوا موضوع بند (۱) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۶

❖ دستورالعمل نحوه پرداخت فوق العاده سختی کار و کار در محیط های غیرمتعارف موضوع بند (۳) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۶

❖ اجازه پرداخت فوق العاده موضوع بند (۵) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۷

❖ نظر رئیس مجلس شورای اسلامی در خصوص مصوبه هیأت وزیران به شماره ۲۹۴۱/ت/۵۰۷۱ هـ.خ مورخ ۱۳۹۳/۱/۲۰، موضوع: «فوق العاده موضوع بند «۵» ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری» ۲۷

❖ اصلاح تصویب نامه شماره ۲۹۴۱/ت/۵۰۷۱ هـ.خ مورخ ۱۳۹۳/۱/۲۰ در خصوص فوق العاده شغل موضوع بند (۵) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۷

❖ دستورالعمل نحوه پرداخت فوق العاده کارآیی و عملکرد موضوع بند (۶) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۷

❖ آیین نامه فوق العاده نوبت کاری و هزینه جابه جایی محل خدمت کارمندان ۲۷

❖ دستورالعمل پرداخت اضافه کار، حق التحقیق، حق التدریس، حق الترجمه و حق التالیف ۲۸

❖ الحاق (۲) تبصره به ماده (۱) دستورالعمل پرداخت اضافه کار کارمندان ۲۸

❖ در تعیین اضافه کار باید تفاوت تطبیق که تابعی از حقوق ثابت است مورد لحاظ قرار گیرد ۲۸

❖ ابطال روش محاسبه حق التدریس مقرر در ماده ۴ دستورالعمل بند ۹ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری ۲۸

❖ اجازه پرداخت فوق العاده ویژه مشاغل تخصصی موضوع بند (۱۰) ماده (۶۸) برای کارکنان ستادی وزارتخانه ها و سازمان های مستقل زیر نظر رئیس جمهور ۲۹

❖ نظر رئیس مجلس شورای اسلامی در خصوص مصوبه هیأت وزیران موضوع: «برقراری فوق العاده ویژه کارکنان ستادی وزارت خانه ها و سازمان های مستقل زیر نظر رئیس جمهور» ... ۲۹

❖ اصلاح بند (۲) تصویب نامه موضوع برقراری فوق العاده ویژه کارکنان دولت ۲۹

❖ تفاوت تطبیق در محاسبه فوق العاده ویژه موضوع بند ۱۰ ماده ۶۸ قانون مذکور لحاظ نمی شود ۲۹

❖ لزوم کسب تأییدیه فهرست عناوین مشاغل برخوردار از فوق العاده ویژه و بار مالی ناشی از آن ۲۹

❖ کسر حق بیمه از اضافه کار کارمندان مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری و نحوه پرداخت غرامت دستمزد ایام بارداری و بیماری کارکنان رسمی و ثابت..... ۳۷

فصل چهاردهم- شورای عالی اداری و شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی..... ۴۳

❖ آیین نامه نحوه اداره شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی..... ۴۶

فصل پانزدهم- مقررات مختلف ۴۶

❖ تعیین ضریب حقوق و حداقل و حداکثر حقوق کارمندان، اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و قضات در سال ۱۳۹۶..... ۳۱

❖ تعیین ضریب حقوق و حداقل و حداکثر حقوق بازنشستگان در سال ۱۳۹۶..... ۳۱

❖ ابلاغ جداول همسان سازی حقوق بازنشستگان، موظفین و مشترکین صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح در سال ۱۳۹۶..... ۳۲

❖ دستورالعمل پرداخت کمک های رفاهی کارمندان دولت ۳۲

❖ بخشنامه اصلاحیه بند «ب» دستورالعمل پرداخت کمک های رفاهی کارمندان دولت منضم به بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۴۵۹۳ مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۱..... ۳۲

فصل یازدهم- ارزیابی عملکرد..... ۳۲

❖ آیین نامه اجرایی مواد (۸۱) و (۸۲) قانون مدیریت خدمات کشوری..... ۳۳

❖ دستورالعمل نحوه ارزیابی عملکرد سال ۱۳۹۵ دستگاه های اجرایی در دو سطح ملی و استانی و فرایند اجرایی آن ۳۳

❖ شیوه نامه نحوه امتیازدهی شاخص های عمومی ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی استان سال ۱۳۹۵..... ۳۳

❖ برگزاری جشنواره شهید رجایی سال ۱۳۹۶..... ۳۳

فصل دوازدهم- حقوق و تکالیف کارمندان..... ۳۳

❖ آیین نامه اجرایی مواد (۸۴)، (۸۶)، (۸۷)، (۹۰)، (۹۱) و (۹۳) قانون مدیریت خدمات کشوری..... ۳۴

❖ دستورالعمل نحوه اجرای احکام مقرر در مواد (۹۱) و (۹۲) قانون مدیریت خدمات کشوری موضوع: «صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری»..... ۳۵

فصل سیزدهم- تأمین اجتماعی..... ۳۷

قانون مدیریت خدمات کشوری

فصل اول- تعاریف

ماده ۱- وزارتخانه: واحد سازمانی مشخصی است که تحقق یک یا چند هدف از اهداف دولت را برعهده دارد و به موجب قانون ایجاد شده یا می‌شود و توسط وزیر اداره می‌گردد.

ماده ۲- مؤسسه دولتی: واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می‌شود و با داشتن استقلال حقوقی، بخشی از وظایف و اموری را که بر عهده یکی از قوای سه‌گانه و سایر مراجع قانونی می‌باشد انجام می‌دهد.

کلیه سازمان‌هایی که در قانون اساسی نام برده شده است در حکم مؤسسه دولتی شناخته می‌شود.

ماده ۳- مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی: واحد سازمانی مشخصی است که دارای استقلال حقوقی است و با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد شده یا می‌شود و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) بودجه سالانه آن از محل منابع غیردولتی تأمین گردد و عهده‌دار وظایف و خدماتی است که جنبه عمومی دارد.

ماده ۴- شرکت دولتی: بنگاه اقتصادی است که به موجب قانون برای انجام قسمتی از تصدی‌های دولت به موجب سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری جزء

وظایف دولت محسوب می‌گردد، ایجاد و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه و سهام آن متعلق به دولت می‌باشد. هر شرکت تجاری که از طریق سرمایه‌گذاری وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی منفرداً یا مشترکاً ایجاد شده مادام که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام آنها منفرداً یا مشترکاً متعلق به واحدهای سازمانی فوق‌الذکر باشد شرکت دولتی است. تبصره ۱- تشکیل شرکت‌های دولتی تحت هریک از عناوین فوق‌الذکر صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است. همچنین تبدیل شرکت‌هایی که سهام شرکت‌های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است با افزایش سرمایه به شرکت دولتی ممنوع است.

تبصره ۲- شرکت‌هایی که به حکم قانون یا دادگاه صالح، ملی و یا مصادره شده و شرکت دولتی شناخته شده یا می‌شوند، شرکت دولتی تلقی می‌گردند. تبصره ۳- احکام «شرکت‌های دولتی» که در این قانون ذکر شده بر کلیه شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است نیز اعمال خواهد شد.

ماده ۵- دستگاه اجرائی: کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرائی نامیده می‌شوند.

ماده ۶- پست سازمانی: عبارت است از جایگاهی که در ساختار سازمانی دستگاه‌های اجرائی برای انجام وظایف و مسؤولیت‌های مشخص (ثابت و موقت) پیش‌بینی و برای تصدی یک کارمند در نظر گرفته می‌شود. پست‌های ثابت صرفاً برای مشاغل حاکمیتی که جنبه استمرار دارد ایجاد خواهد شد.

ماده ۷- کارمند دستگاه اجرائی: فردی است که براساس ضوابط و مقررات مربوط، به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیتدار در یک دستگاه اجرائی به خدمت پذیرفته می‌شود.

ماده ۸- امور حاکمیتی: آن دسته از اموری است که تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه گردیده و بهره‌مندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده دیگران نمی‌شود.

از قبیل:

الف- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی.

ب- برقراری عدالت و تأمین اجتماعی و باز توزیع درآمد.

ج- ایجاد فضای سالم برای رقابت و جلوگیری از انحصار و تضییع حقوق مردم.

د- فراهم‌نمودن زمینه‌ها و مزیت‌های لازم برای رشد و توسعه کشور و رفع فقر و بیکاری.

هـ- قانون‌گذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضائی.

و- حفظ تمامیت ارضی کشور و ایجاد آمادگی دفاعی و دفاع ملی.

ز- ترویج اخلاق، فرهنگ و مبانی اسلامی و صیانت از هویت ایرانی، اسلامی.

ح- اداره امور داخلی، مالیه عمومی، تنظیم روابط کار و روابط خارجی.

ط- حفظ محیط زیست و حفاظت از منابع طبیعی و میراث فرهنگی.

ی- تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت فضای فرکانس کشور.

ک- ارتقاء بهداشت و آموزش عمومی، کنترل و پیشگیری از بیماری‌ها و آفت‌های واگیر، مقابله و کاهش اثرات حوادث طبیعی و بحرانهای عمومی.

ل- بخشی از امور مندرج در مواد (۹)، (۱۰) و (۱۱) این قانون نظیر موارد مذکور در اصول بیست و نهم (۲۹) و سیام (۳۰) قانون اساسی که انجام آن توسط بخش خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی با تأیید هیأت وزیران امکان‌پذیر نمی‌باشد.

م- سایر مواردی که با رعایت سیاست‌های کلی مصوب مقام معظم رهبری به موجب قانون اساسی در قوانین عادی جزء این امور قرار می‌گیرد.

ماده ۹- امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی: آن دسته از وظایفی است که منافع اجتماعی حاصل از آنها نسبت به منافع فردی برتری دارد و موجب بهبود وضعیت زندگی افراد می‌گردد، از قبیل: آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای، علوم و تحقیقات، درمان، توانبخشی، تربیت بدنی و ورزش، اطلاعات و ارتباطات عمومی و امور فرهنگی، هنری و تبلیغات اسلامی.

ماده ۱۰- امور زیربنایی: آن دسته از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است که موجب تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و تولیدی کشور می‌گردد، از قبیل: طرح‌های آب و خاک و شبکه‌های انرژی، ارتباطات و راه.

ماده ۱۱- امور اقتصادی: آن دسته از اموری است که دولت، متصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه است و مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی عمل می‌کند، از قبیل: تصدی در امور صنعتی، کشاورزی، حمل‌ونقل، بازرگانی، مسکن و بهره‌برداری از طرح‌های مندرج در ماده (۱۰) این قانون.

ماده ۱۲- سازمان: منظور از سازمان در این قانون سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.

فصل دوم- راهبردها و فناوری انجام وظایف دولت

ماده ۱۳- امور تصدی‌های اجتماعی، فرهنگی و خدماتی با رعایت اصول بیست و نهم (۲۹) و سی‌ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از طریق توسعه بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی تعیین صلاحیت شده و با نظارت و حمایت دولت و با استفاده از شیوه‌های ذیل انجام می‌گردد:

۱- اعمال حمایت‌های لازم از بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مجری این وظایف.

۲- خرید خدمات از بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی.

۳- مشارکت با بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی از طریق اجاره، واگذاری امکانات و تجهیزات و منابع فیزیکی.

۴- واگذاری مدیریت واحدهای دولتی به بخش تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی با پرداخت تمام و یا بخشی از هزینه سرانه خدمات.

۵- ایجاد و اداره واحدهای دولتی موضوع این ماده توسط دستگاه‌های اجرائی.

تبصره ۱- اگر انجام امور موضوع این ماده به یکی از طرق چهارگانه فوق‌الذکر (۱ لغایت ۴) مقدور نباشد ایجاد و اداره واحدهای دولتی وظیفه دولت است.

تبصره ۲- تأیید صلاحیت علمی و اخلاقی کلیه افراد موضوع این قانون که به موجب این ماده در بخش‌های آموزشی، بهداشتی و فرهنگی اشتغال خواهند داشت مطابق ضوابط فصل ششم این قانون و تأیید استانداردهای مربوط و کیفیت و قیمت خدمات نیز مطابق قوانین و مقررات مربوط است.

ماده ۱۴- امور زیربنایی با مدیریت، حمایت و نظارت دستگاه‌های اجرائی توسط بخش غیردولتی، (تعاونی و خصوصی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی) انجام خواهد شد و در موارد استثنائی با تصویب هیأت وزیران توسط بخش دولتی انجام خواهد شد.

ماده ۱۵- امور تصدی‌های اقتصادی با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری به بخش غیردولتی واگذار می‌گردد. دولت مکلف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط از ایجاد انحصار، تضییع حقوق

تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان جلوگیری و فضای رقابت سالم و رشد و توسعه و امنیت سرمایه‌گذاری و برقراری عدالت و تأمین اجتماعی و بازتوزیع درآمد و فراهم نمودن زمینه‌ها و مزیت لازم و رفع بیکاری را فراهم نماید.

ماده ۱۶- به منظور افزایش بهره‌وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول (ستانده) و کنترل مراحل انجام کار و یا هردو، جلوگیری از تمرکز تصمیم‌گیری و اعطاء اختیارات لازم به مدیران برای اداره واحدهای تحت سرپرستی خود براساس آئین‌نامه‌ای که توسط سازمان تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد دستگاه‌های اجرائی موظفند اقدامات ذیل را به عمل آورند.

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون مدیریت خدمات کشوری^۱

ماده ۱۷- به دستگاه‌های اجرائی اجازه داده می‌شود از طریق مناقصه و با عقد قرارداد با شرکتها و مؤسسات غیردولتی براساس فعالیت مشخص، حجم کار معین، قیمت هر واحد کار و قیمت کل به‌طور شفاف و مشخص بخشی از خدمات موردنیاز خود را تأمین نمایند. در صورت عدم مراجعه متقاضیان، اجازه داده می‌شود با رعایت قانون برگزاری مناقصات و تأیید سازمان از طریق ترک تشریفات مناقصه اقدام گردد.

تبصره- شرکت‌های موضوع این ماده حسب وظایف مربوط توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا وزارت کار و امور اجتماعی تعیین صلاحیت شده و در صورت تخلف از حکم این ماده لغو صلاحیت می‌گردند.

دستورالعمل ساماندهی نیروهای شرکتی تبدیل وضعیت یافته و نحوه انعقاد قرارداد با شرکت های پیمانکاری^۲

ماده ۱۸- کارمندان بخش‌های غیردولتی که براساس احکام پیش‌بینی شده در این قانون، تمام و یا قسمتی از وظایف و تصدی امور دولتی و سایر امور قابل واگذاری که حسب قوانین و مقررات مربوط معین خواهد شد را عهده‌دار می‌باشند، کارکنان تحت پوشش کارفرمای غیر دولتی تلقی می‌گردند. دستگاه‌های اجرائی هیچ‌گونه تعهد و یا مسؤولیتی در قبال این کارمندان ندارند.

کارفرمایان این کارمندان موظفند با کارمندان تحت پوشش خود مطابق قانون کار و تأمین اجتماعی و سایر قوانین و مقررات مربوطه رفتار نمایند و پاسخگوی مقامات و یا مراجع ذی‌صلاح در این رابطه خواهند بود. دستگاه‌های اجرائی موظفند در صورت تخلف کارفرمای بخش غیردولتی در احقاق حقوق کارمندان از محل ضمانت‌نامه دریافت شده تعهدات کارمندان ذی‌ربط را پرداخت نمایند.

ماده ۱۹- دستگاه‌های اجرائی به‌منظور ارتقاء مستمر در کیفیت و کمیت ارائه خدمات خود مجاز خواهند بود،

^۱ تصویب‌نامه شماره ۱۶۳۴۶۶/ت/۴۴۹۸۹ ک مورخ ۱۳۸۹/۷/۲۲ هیأت وزیران

^۲ بخشنامه شماره ۱۶۱۲۹/۹۲/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۹ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور

برای انجام خدمات مشاوره‌ای در زمینه‌های توسعه مدیریت نظیر استقرار نظام‌های نوین مدیریتی، بازرنگری و پالایش وظایف و مأموریت‌ها و ساختارهای تشکیلاتی، توسعه و مدیریت سرمایه‌های انسانی و فناوری‌های نوین اداری با مراکز آموزشی، پژوهشی، دولتی و مؤسسات خصوصی تأیید صلاحیت شده توسط سازمان، با رعایت مقررات ذی‌ربط عقد قرارداد نمایند.

ماده ۲۰- دستگاه‌های اجرائی مکلفند به‌منظور ایجاد انگیزه و افزایش کارایی و بهره‌مندی از فکر و اندیشه و خلاقیت کارمندان ذی‌ربط خود ساز و کار مناسب برای جلب مشارکت کارمندان و دریافت پیشنهادهای و اثرگذاری آن در تصمیم‌گیری‌ها را فراهم آورند. نظام پیشنهادهای و نحوه پرداخت پاداش براساس آئین‌نامه‌ای خواهد بود که با پیشنهاد سازمان به‌تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون مدیریت خدمات کشوری^۱

ماده ۲۱- با کارمندان رسمی و یا ثابت دستگاه‌های اجرائی که تمام یا بخشی از وظایف آنها به بخش غیردولتی واگذار می‌گردد به یکی از روش‌های ذیل عمل خواهد شد.

الف- انتقال به سایر واحدهای همان دستگاه یا دستگاه اجرائی دیگر.

ب- بازخرید سنوات خدمت.

ج- موافقت با مرخصی بدون حقوق برای مدت سه تا پنج سال.

د- انتقال به بخش غیردولتی که مجری وظایف و فعالیت‌های واگذار شده می‌باشد. در صورت تمایل کارمندان به تغییر صندوق بازنشستگی هزینه جابه‌جایی تغییر صندوق ذی‌ربط با حفظ سوابق مربوط توسط دولت تأمین می‌گردد.

ه- انجام وظیفه در بخش غیردولتی به شکل مأمور که حقوق و مزایای وی را بخش غیردولتی پرداخت می‌کند. تبصره ۱- در صورت واگذاری سهام شرکت‌های دولتی به نحوی که شرکت مذکور غیردولتی شود، قوانین و مقررات قانون کار بر کارمندان شرکت واگذار شده اعمال می‌گردد و این افراد، کارمندان کارفرمای جدید محسوب می‌شوند و در صورت تمایل می‌توانند کماکان تابع صندوق بازنشستگی قبلی خود باقی بمانند.

تبصره ۲- در مواردی که با حفظ مالکیت دولت (یا شرکت دولتی) بهره‌برداری بخشی از دستگاه ذی‌ربط به بخش غیردولتی واگذار گردد، مأموریت کارمندان مربوط به بخش غیردولتی مجاز می‌باشد. آئین‌نامه اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان به‌تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

آیین‌نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۲۱) و ماده (۱۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری^۲

تبصره ۳- کارمند می‌تواند سه طریق از طرق پنج گانه فوق را به ترتیب اولویت انتخاب و به‌دستگاه اجرائی اعلام کند. دستگاه مربوطه مکلف است باتوجه به اولویت

^۱ تصویب‌نامه شماره ۴۴۱۹۶/۴۲۲۱ مورخ ۸۹/۱/۱۴ هیأت وزیران

^۲ تصویب‌نامه شماره ۴۴۲۹۵/۲۰۴۶۱ مورخ ۸۹/۱/۳۱ هیأت وزیران

تعیین شده از سوی کارمند یکی از روش‌ها را انتخاب و اقدام کند.

ماده ۲۲- دستگاه‌های اجرائی موظفند به منظور تقویت و حمایت از بخش غیردولتی اقدامات لازم برای آموزش، سازماندهی، ایجاد تسهیلات و کمک‌های مالی، رفع موانع اداری و خرید خدمات از بخش غیردولتی براساس آئین‌نامه‌ای که با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، به عمل آورند.

♦ آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۲) قانون مدیریت خدمات کشوری
موضوع: تقویت و حمایت از بخش غیردولتی و خرید خدمات از بخش غیردولتی^۱

♦ اصلاح ماده (۹) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۲) قانون مدیریت خدمات کشوری^۲

ماده ۲۳- ایجاد و اداره هرگونه مهمانسرا، زائرسرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، واحدهای درمانی و آموزشی، فضاهای ورزشی، تفریحی و نظایر آن توسط دستگاه‌های اجرائی ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱- دستگاه‌هایی که براساس وظایف قانونی خود برای ارائه خدمات به مردم عهده دار انجام برخی از امور فوق می‌باشند با رعایت احکام این فصل از حکم این ماده مستثنی می‌باشند.

تبصره ۲- مناطق محروم کشور تا زمانی که از نظر نیروی انسانی کارشناس و متخصص توسعه نیافته‌اند با تصویب هیأت وزیران از حکم این ماده مستثنی می‌باشند.

ماده ۲۴- در راستای اجراء احکام این فصل کلیه دستگاه‌های اجرائی موظفند از تاریخ تصویب این قانون اقدامات ذیل را انجام دهند:

الف- حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون آن دسته از وظایفی که قابل واگذاری به بخش غیردولتی است را احصاء و با رعایت راهکارهای مطروحه در این فصل نسبت به واگذاری آنها اقدام نمایند. به نحوی که طی هر برنامه بیست درصد (۲۰٪) از میزان تصدی‌های دولت در امور قابل واگذاری کاهش یابد.

ب- تعداد مجوزهای استخدامی مذکور در ماده (۵۱) این قانون به نحوی تعیین گردد که تعداد کارمندان دستگاه‌های اجرائی که به هر نحو حقوق و مزایا دریافت می‌کنند و یا طرف قرارداد می‌باشند هر سال به میزان دو درصد (۲٪) در امور غیرحاکمیتی نسبت به سال قبل کاهش یابد.

ج- حداکثر معادل یک سوم کارمندان که به روشهای بازنشستگی، باخریدی، استعفاء و سایر موارد از خدمت دستگاه‌های اجرائی خارج می‌شوند استخدام نمایند.

تبصره ۱- وظایف حاکمیتی موضوع ماده (۸) این قانون از شمول این ماده مستثنی هستند.

تبصره ۲- آئین‌نامه اجرائی این ماده شامل وظیفه قابل واگذاری در چهارچوب این قانون، حمایت‌های دولت

^۱ تصویب‌نامه شماره ۱۶۳۴۶۴/ت/۴۵۰۲۰ک مورخ ۱۳۸۹/۷/۲۲ هیأت وزیران

^۲ تصویب‌نامه شماره ۱۹۲۶۲۴/ت/۴۵۰۲۰هـ مورخ ۱۳۹۰/۹/۳۰ هیأت وزیران

تبصره ۱- اصول و مفاد منشور فوق‌الذکر، متن سوگندنامه و تعهدات کارمندان دستگاه‌های اجرائی با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- دستگاه‌های اجرائی می‌توانند متناسب با وظایف و شرایط خاص دستگاه مربوط علاوه بر موارد فوق، مواردی را با رعایت منشور اخلاقی مصوب هیأت وزیران به آن اضافه نمایند.

آیین‌نامه اجرائی تبصره (۱) ماده (۲۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موضوع: «ادای سوگند و امضای منشور اخلاقی و اداری در استخدام کارمندان»^۳

ماده ۲۶- دستگاه‌های اجرائی مکلفند مردم را با حقوق و تکالیف خود در تعامل با دستگاه‌های اجرائی آشنا نموده و از طریق وسایل ارتباط جمعی به‌ویژه صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران سطح آگاهی عمومی در این زمینه را ارتقاء داده و اطلاعات لازم را به نحو مطلوب و مناسب در اختیار مردم قرار دهند.

حقوق شهروندی در نظام اداری^۴

ماده ۲۷- مردم در استفاده از خدمات دستگاه‌های اجرائی در شرایط مساوی از حقوق یکسان برخوردارند، دستگاه‌های اجرائی موظفند حداکثر ظرف سه ماه، مراحل، زمان و کیفیت و استاندارد ارائه خدمات و

برای توسعه بخش غیردولتی و نحوه خرید خدمات از بخش خصوصی و تعاونی و تعیین تکلیف کارمندان واحدهای واگذار شده و سایر موارد بنا به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

♦ آیین‌نامه اجرائی ماده ۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری در خصوص وظایف قابل واگذاری و نحوه خرید خدمات از بخش خصوصی^۱

♦ اصلاح آیین‌نامه اجرائی ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری^۲

تبصره ۳- دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کل کشور موظفند اجراء این فصل را در دستگاه‌های اجرائی کنترل نموده و با مدیران متخلف برخورد قانونی نمایند.

فصل سوم - حقوق مردم

ماده ۲۵- مدیران و کارمندان دستگاه‌های اجرائی، خدمتگزاران مردم هستند و باید با رعایت موازین اخلاق اسلامی و اداری و طبق سوگندی که در بدو ورود اداء نموده و منشور اخلاقی و اداری که امضاء می‌نمایند وظایف خود را به نحو احسن در راه خدمت به مردم و با در نظر گرفتن حقوق و خواسته‌های قانونی آنها انجام دهند.

^۱ تصویب‌نامه شماره ۲۳۱۳۷۸/ت/۴۳۹۰۸ ک مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۲۱ هیأت وزیران

^۲ تصویب‌نامه شماره ۱۷۶۴۲۰/ت/۴۸۵۲ ک مورخ ۱۳۸۹/۸/۸ هیأت وزیران

^۳ تصویب‌نامه شماره ۲۳۱۴۳۰/ت/۴۳۹۱۴ ک مورخ ۸۸/۱۱/۲۱ هیأت وزیران

^۴ مصوبه شماره ۱۱۲۷۱۲۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۸ شورای عالی اداری

تغییرات آنها را مستند و شفاف نموده و از طرق مختلف به اطلاع مردم برسانند و در صورت بروز هرگونه تخلف، مسؤولین دستگاه‌های اجرائی مسؤولیت پاسخگویی به مردم و شکایت آنان را به عهده خواهند داشت.

ماده ۲۸- دولت مکلف است به منظور تأمین حقوق مردم و مراجعان، رضایت و عدم رضایت مردم از عملکرد کارمندان را در ارتقاء، انتصاب و تمدید قراردادهای استخدامی و بهره‌مندی از سایر امتیازات استخدامی و اعمال تشویقات و تنبیهات لحاظ نموده و کلیه آئین‌نامه‌ها، شیوه‌نامه‌ها، ضوابط اداری و استخدامی مربوط به کارمندان دولت را به عنوان یک عامل مؤثر منظور نماید.

فصل چهارم - ساختار سازمانی

ماده ۲۹- دستگاه‌های اجرائی مکلفند سازماندهی، طراحی و تنظیم تشکیلات خود را متناسب با ویژگی‌های مربوط در چهارچوب الگوها، ضوابط و شاخصهایی که سازمان تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد با رعایت موارد ذیل انجام دهند:

ضوابط و شاخص‌های سازماندهی، طراحی و تنظیم تشکیلات دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۲۹ قانون مدیریت خدمات کشوری^۱

الف- سقف پست‌های سازمانی با رعایت راهبردهای مذکور در فصل دوم این قانون و با پیشنهاد دستگاه و تأیید سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب- تشکیلات و سقف پست‌های سازمانی مصوب حداقل پس از یک برنامه و حداکثر پس از دو برنامه پنج‌ساله متناسب با سیاست‌ها و احکام برنامه جدید مورد بازنگری و تصویب مجدد قرار خواهد گرفت.

ج- به منظور کوتاه نمودن مراحل انجام کار و سلسله مراتب اداری، سطوح عمودی مدیریتی در دستگاه‌های اجرائی ملی و استانی با احتساب بالاترین مقام اجرائی در هر واحد سازمانی، به قرار ذیل تعیین می‌گردد:

- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی: حداکثر در (۴) سطح.
- واحدهای استانی: حداکثر (۳) سطح.
- واحدهای شهرستانی، مناطق و نواحی هم‌تراز: حداکثر (۲) سطح.

- سایر واحدهای تقسیمات کشوری: یک سطح.
د- هرکدام از وزارتخانه‌ها و سازمانهای مستقل که تحت نظر معاون رئیس‌جمهور اداره می‌شوند، می‌توانند حداکثر (۵) معاون و سایر مؤسسات دولتی حداکثر (۳) معاون یا عناوین مشابه در ساختار تشکیلاتی خود پیش بینی نمایند و متناسب با حجم کار و تنوع وظایف و تعداد پست‌های سازمانی هر معاون می‌تواند حداکثر (۵) مدیرکل یا مدیر یا رئیس یا عناوین مشابه داشته باشد.

پست‌های مدیریتی مورد نیاز حوزه وزیر یا رئیس مؤسسات دولتی از سرجمع پست‌های مدیریتی مذکور در این بند تأمین خواهد شد.

ه- تعداد پست‌های مشاور برای مقامات اجرائی مذکور در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۷۱) حداکثر (۱۰) و برای سایر مقامات اجرائی مذکور در این ماده حداکثر

^۱ تصویب‌نامه شماره ۲۶۲۷۷۳/ت/۴۳۹۱۱ ک مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۷ هیأت وزیران

❖ فصل اول: سوالات قوانین و مقررات اداری و استخدامی

۱- کدام گزینه به واحد سازمانی مشخصی نسبت داده می شود که تحقق یک یا چند هدف از اهداف دولت را برعهده دارد و

به موجب قانون ایجاد شده یا می شود و توسط وزیر اداره می گردد ؟

(۱) موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی (۲) موسسه دولتی

(۳) وزارتخانه (۴) شرکت دولتی

✓؛ **ه: گزینه ۳** ⇐ وزارتخانه واحد سازمانی مشخصی است که تحقق یک یا چند هدف از اهداف دولت

را برعهده دارد و به موجب قانون ایجاد شده یا می شود و توسط وزیر اداره می گردد.

۲- واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می شود و با داشتن استقلال حقوقی، بخشی از

وظایف و اموری را که بر عهده یکی از قوای سه گانه و سایر مراجع قانونی می باشد انجام می دهد.

(۱) موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی (۲) موسسه دولتی

(۳) وزارتخانه (۴) شرکت دولتی

✓؛ **ه: گزینه ۲** ⇐ موسسه دولتی واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می

شود و با داشتن استقلال حقوقی، بخشی از وظایف و اموری را که بر عهده یکی از قوای سه گانه و سایر مراجع قانونی می

باشد انجام می دهد. در واقع کلیه سازمان هایی که در قانون اساسی نام برده شده اند در حکم موسسه دولتی شناخته می

شود.

۳- بنگاه اقتصادی است که به موجب قانون برای انجام قسمتی از تصدی های دولت به موجب سیاست های کلی

اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی تعیین می گردد، ابلاغیه آن از سوی مقام معظم رهبری صادر گردیده و جزء وظایف

دولت محسوب می گردد.

(۱) موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی (۲) موسسه دولتی

(۳) وزارتخانه (۴) شرکت دولتی

✓؛ **ه: گزینه ۴** ⇐ شرکت دولتی یک بنگاه اقتصادی است که به موجب قانون برای انجام قسمتی از

تصدی های دولت به موجب سیاست های کلی اصل چهل و چهارم تعیین می گردد و ابلاغیه آن از سوی مقام معظم رهبری

صادر گردیده و جزء وظایف دولت محسوب می گردد.

۴- تشکیل شرکت های دولتی تحت هر یک از عناوین فوق الذکر صرفاً با تصویب مجاز است.

(۱) مجلس شورای اسلامی (۲) وزارتخانه

(۳) مقام معظم رهبری (۴) اداره ثبت شرکت ها

✓ **ه: گزینه ۱** ⇐ تشکیل شرکتهای دولتی تحت هر یک از عناوین فوق الذکر صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است. همچنین تبدیلی شرکتهایی که سهام شرکت های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است با افزایش سرمایه به شرکت دولتی ممنوع است.

۵- تبدیل شرکت هایی که سهام شرکتهای دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است با افزایش سرمایه به شرکت دولتی

.....

(۱) ممنوع است. (۲) بلامانع است.

(۳) با اجازه ثبت شرکت ها مانعی ندارد. (۴) مستلزم اخذ مجوز نیست.

✓ **ه: گزینه ۱** ⇐ تبدیل شرکت هایی که سهام شرکت های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است با افزایش سرمایه به شرکت دولتی ممنوع است.

۶- به جایگاهی که در ساختار سازمانی دستگاه های اجرایی برای انجام وظایف و مسئولیت های مشخص (ثابت و موقت) پیش بینی و برای تصدی یک کارمند در نظر گرفته می شود چه می گویند؟

(۱) پست سازمانی (۲) دستگاه اجرایی (۳) کارمند دستگاه اجرایی (۴) امور حاکمیتی

✓ **ه: گزینه ۱** ⇐ به جایگاهی که در ساختار سازمانی دستگاه های اجرایی برای انجام وظایف و مسئولیت های مشخص (ثابت و موقت) پیش بینی و برای تصدی یک کارمند در نظر گرفته میشود پست سازمانی می گویند.

۷- شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک ها و بیمه های دولتی از کدام نوع نهاد های زیر می باشند؟

(۱) پست سازمانی (۲) دستگاه اجرایی

(۳) شرکت های خصوصی (۴) شرکت های ملی

✓ **ه: گزینه ۲** ⇐ دستگاه اجرایی: شامل کلیه وزارتخانه ها، موسسات دولتی، موسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی و کلیه دستگاه هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است، از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانکها و بیمه های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می شوند.

۸- آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای، علوم و تحقیقات از جمله کدام امور است؟

(۱) امور حاکمیتی (۲) امور زیربنایی

(۳) امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی (۴) امور اقتصادی

✓ **ه: گزینه ۳** ⇐ ماده ۹- امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی: آن دسته از وظایفی است که منافع اجتماعی حاصل از آنها نسبت به منافع فردی برتری دارد و موجب بهبود وضعیت زندگی افراد می گردد، از قبیل: آموزش و

پرورش عمومی و فنی و حرفه ای، علوم و تحقیقات، درمان، توانبخشی، تربیت بدنی و ورزش، اطلاعات و ارتباطات عمومی و امور فرهنگی، هنری و تبلیغات اسلامی.

۹- طرح های آب و خاک و شبکه های انرژی، ارتباطات و راه نمونه ای از است.

(۱) امور حاکمیتی (۲) امور زیربنایی

(۳) امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی (۴) امور اقتصادی

✓ **ه: گزینه ۲** ⇨ امور زیربنایی: آن دسته از طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای است که موجب

تقویت زیرساخت های اقتصادی و تولیدی کشور میگردد، از قبیل: طرح های آب و خاک و شبکه های انرژی، ارتباطات و راه.

۱۰- آن دسته از اموری است که دولت، متصدی اداره و بهره برداری از اموال جامعه است و مانند اشخاص حقیقی و

حقوقی در حقوق خصوصی عمل می کند.

(۱) امور حاکمیتی (۲) امور زیربنایی

(۳) امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی (۴) امور اقتصادی

✓ **ه: گزینه ۴** ⇨ امور اقتصادی: آن دسته از اموری است که دولت، متصدی اداره و بهره برداری از

اموال جامعه است و مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی عمل می کند، از قبیل: تصدی در امور صنعتی،

کشاورزی، حمل و نقل، بازرگانی، مسکن و بهره برداری از طرح های مندرج در ماده (۱) این قانون.

۱۱- ایجاد و اداره هر گونه مهمانسرا، زائرسرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، واحدهای درمانی و آموزشی، فضاهای ورزشی، تفریحی

و نظایر آن توسط دستگاه های اجرائی است.

(۱) ممنوع است (۲) بلامانع است

(۳) با اجازه ثبت شرکت ها مانعی ندارد (۴) مستلزم اخذ مجوز نیست

✓ **ه: گزینه ۱** ⇨ ماده ۲۳- ایجاد و اداره هرگونه مهمانسرا، زائرسرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، واحدهای

درمانی و آموزشی، فضاهای ورزشی، تفریحی و نظایر آن توسط دستگاه های اجرائی ممنوع می باشد.

۱۲- دستگاه های اجرائی موظفند حداکثر ظرف چه مدت، مراحل، زمان و کیفیت و استاندارد ارائه خدمات و تغییرات آنها را

مستند و شفاف نموده و از طرق مختلف به اطلاع مردم برسانند؟

(۱) ۱ ماه (۲) ۱ هفته (۳) ۲۰ روز (۴) ۳ ماه

✓ **ه: گزینه ۴** ⇨ ماده ۲۷- مردم در استفاده از خدمات دستگاه های اجرائی در شرایط مساوی از حقوق

یکسان برخوردارند، دستگاههای اجرائی موظفند حداکثر ظرف سه ماه، مراحل، زمان و کیفیت و استاندارد ارائه خدمات و

تغییرات آنها را مستند و شفاف نموده و از طرق مختلف به اطلاع مردم برسانند و در صورت بروز هرگونه تخلف، مسوولین

دستگاه های اجرائی مسوولیت پاسخگویی به مردم و شکایت آنان را به عهده خواهند داشت.

۱۳- منظور از کارمند دستگاه اجرائی کیست؟

۱) فردی است که براساس ضوابط و مقررات مربوط در شرکت های دولتی کار می کند.

۲) منظور کارمندان و وزرای مشغول به کار در قوه قضائیه هست.

۳) فردی است که براساس ضوابط و مقررات مربوط، به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیت دارد در دستگاه های قضایی مشغول به کار است.

۴) کارمندی که در بخش خدمات شرکت ها مشغول فعالیت هستند.

✓؛ ه: گزینه ۳ ⇐ ماده ۷- کارمند دستگاه اجرائی: فردی است که براساس ضوابط و مقررات مربوط، به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیت دار در یک دستگاه اجرائی به خدمت پذیرفته می شود.

۱۴- مهمترین هدف دستگاه های اجرائی از مشارکت کارمندان و دریافت پیشنهادهای و اثرگذاری آن در تصمیم گیری ها چیست؟

۱) طوفان مغزی ۲) دلجویی از کارمندان

۳) افزایش کارایی و خلاقیت کارمندان ۴) تقسیم کار در دستگاه

✓؛ ه: گزینه ۳ ⇐ دستگاه های اجرائی مکلفند به منظور ایجاد انگیزه و افزایش کارایی و بهره مندی از فکر و اندیشه و خلاقیت کارمندان ذیربط خود ساز و کار مناسب برای جلب مشارکت کارمندان و دریافت پیشنهادهای و اثرگذاری آن در تصمیم گیری ها را فراهم آورند.

۱۵- بر اساس ماده ۲۰ نظام پیشنهادهای و نحوه پرداخت پاداش در دستگاه های اجرایی براساس آیین نامه ای خواهد بود که با پیشنهاد به تصویب می رسد

۱) سازمان- هیأت وزیران ۲) هیأت وزیران- مدیر سازمان

۳) کارمند ارشد سازمان- مدیر سازمان ۴) سازمان- حداکثر آرا

✓؛ ه: گزینه ۱ ⇐ بر اساس ماده ۲۰ نظام پیشنهادهای و نحوه پرداخت پاداش در دستگاه های اجرایی براساس آیین نامه ای خواهد بود که با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می رسد.

۱۶- با کارمندان رسمی و یا ثابت دستگاه های اجرائی که تمام یا بخشی از وظایف آنها به بخش غیردولتی واگذار می گردد به چه نحو عمل خواهد شد؟

۱) موافقت با مرخصی بدون حقوق برای مدت سه تا پنج سال

۲) انتقال به سایر واحدهای همان دستگاه یا دستگاه اجرائی دیگر

۳) بازخرید سنوات خدمت

۴) همه موارد

✓؛ ه: گزینه ۴ ⇐ ماده ۲۱- با کارمندان رسمی و یا ثابت دستگاه های اجرائی که تمام یا بخشی از وظایف آنها به بخش غیردولتی واگذار می گردد به یکی از روشهای ذیل عمل خواهد شد.

الف- انتقال به سایر واحدهای همان دستگاه یا دستگاه اجرائی دیگر

ب- بازخرید سنوات خدمت

ج- موافقت با مرخصی بدون حقوق برای مدت سه تا پنج سال

د- انتقال به بخش غیردولتی که مجری وظایف و فعالیت های واگذار شده می باشد. در صورت تمایل کارمندان به تغییر

صندوق بازنشستگی هزینه جابجایی تغییر صندوق ذیربط با حفظ سوابق مربوط توسط دولت تأمین می گردد.

ه- انجام وظیفه در بخش غیردولتی به شکل مامور که حقوق و مزایای وی را بخش غیردولتی پرداخت می کند.

۱۷- کدامیک از شرایط عمومی استخدام در دستگاه های اجرائی نیست؟

(۱) اعتقاد به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

(۲) داشتن حداقل سن ۱۸ سال تمام و حداکثر ۳۰ سال

(۳) عدم اعتیاد به دخانیات و مواد مخدر

(۴) نداشتن سابقه محکومیت جزائی مؤثر

✓ **ه: گزینه ۳** ← ماده ۴۲- شرایط عمومی استخدام در دستگاه های اجرائی عبارتند از:

الف- داشتن حداقل سن بیست سال تمام و حداکثر چهل سال برای استخدام رسمی و برای متخصصین با مدرک تحصیلی

دکتری چهل و پنج سال.

ب- داشتن تابعیت ایران.

ج- انجام خدمت دوره ضرورت یا معافیت قانونی برای مردان.

د- عدم اعتیاد به دخانیات و مواد مخدر.

ح- اعتقاد به دین مبین اسلام یا یکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

ه- نداشتن سابقه محکومیت جزائی مؤثر.

و- دارا بودن مدرک تحصیلی دانشگاهی و یا مدارک همتراز (برای مشاغلی که مدارک همتراز در شرایط احراز آنها پیش بینی

شده است).

۱۸- در انتهای مدت قرارداد استخدام حداکثر سن کارمند پیمانی برای مشاغل تخصصی چند سال می باشد؟

(۱) ۵۵ (۲) ۶۰ (۳) ۶۵ (۴) ۷۰

✓ **ه: گزینه ۴** ← سن کارمند پیمانی در انتهای مدت قرارداد استخدام نباید از شصت و پنج سال و برای

مشاغل تخصصی از هفتاد سال تجاوز کند.

۱۹- بکارگیری کارمندان شرکتها و مؤسسات غیر دولتی برای انجام تمام یا بخشی از وظایف و اختیارات پست های سازمانی

دستگاه های اجرائی

(۱) تحت هر عنوان ممنوع می باشد.

(۲) بلامانع است.

۳) صرفاً براساس ماده (۱۷) این قانون امکان پذیر است.

(۴) ۱ و ۳

✓ **ه: گزینه ۴** ⇐ ماده ۴۷- بکارگیری کارمندان شرکت ها و موسسات غیر دولتی برای انجام تمام یا بخشی از وظایف و اختیارات پست های سازمانی دستگاه های اجرایی تحت هر عنوان ممنوع می باشد و استفاده از خدمات کارمندان این گونه شرکتها و موسسات صرفاً براساس ماده (۱۷) این قانون امکان پذیر است.

۲۰- مجموع مبالغ قابل پرداخت تحت عنوان اضافه کار و حق التدریس به هر یک از کارمندان نباید از حداکثر وی تجاوز نماید.

(۱) ۲۰٪ حقوق ثابت و فوق العاده (۲) ۵۰٪ حقوق ثابت و فوق العاده

(۳) ۳۰٪ حقوق ثابت (۴) ۵۰٪ حقوق ثابت

✓ **ه: گزینه ۲** ⇐ مجموع مبالغ قابل پرداخت تحت عنوان اضافه کار و حق التدریس به هر یک از کارمندان نباید از حداکثر ۵۰٪ حقوق ثابت و فوق العاده های وی تجاوز نماید.

۲۱- چند روز مرخصی کاری با حقوق و مزایا در سال به کارمندان دستگاه های اجرایی تعلق می گیرد؟

(۱) ۴۵ روز (۲) ۱ هفته (۳) سی روز (۴) ۲۰ روز

✓ **ه: گزینه ۳** ⇐ ماده ۸۴- کارمندان دستگاه های اجرایی سالی سی روز حق مرخصی کاری با استفاده از حقوق و مزایای مربوط را دارند. حداکثر نیمی از مرخصی کارمندان در هر سال قابل ذخیره شدن است.

۲۲- کارمندان دستگاه های اجرایی می توانند در طول مدت خدمت خود با موافقت دستگاه ذیربط حداکثر از مرخصی بدون حقوق استفاده نمایند و اگر مرخصی برای ادامه تحصیلات عالی باشد تا قابل افزایش خواهد بود.

(۱) ۱ سال- دو سال (۲) ۱ سال - ۱ سال

(۳) ۳ سال- ۲ سال (۴) ۲ سال- ۱ سال

✓ **ه: گزینه ۳** ⇐ تبصره ۱- کارمندان دستگاه های اجرایی می توانند در طول مدت خدمت خود با موافقت دستگاه ذیربط حداکثر سه سال از مرخصی بدون حقوق استفاده نمایند و در صورتی که کسب مرخصی برای ادامه تحصیلات عالی تخصصی در رشته مربوط به شغل کارمندان باشد تا مدت دو سال قابل افزایش خواهد بود.

۲۳- کارمندان دستگاه های اجرایی طبق گواهی و تأیید پزشک معتمد تا چه میزان می توانند مرخصی استعلاجی بگیرند؟

(۱) ۱ ماه (۲) ۲ ماه (۳) ۳ ماه (۴) ۴ ماه

✓ **ه: گزینه ۴** ⇐ کارمندان دستگاه های اجرایی طبق گواهی و تأیید پزشک معتمد حداکثر از چهار ماه مرخصی استعلاجی در سال استفاده خواهند نمود.

۲۴- زنان کارمندی که شوهر آنها در مأموریت است حداکثر چه میزان مرخصی بدون حقوق دریافت می کنند؟

(۱) ۲ ماه (۲) ۴ ماه (۳) ۶ ماه (۴) ۱ سال

❑ **ه: گزینه ۳** ➡ کارمندان زن که همسر آنها در مأموریت به سر میبرند می توانند تا پایان مأموریت حداکثر به مدت شش ماه از مرخصی بدون حقوق استفاده نمایند.

۲۵- کدام گزینه غلط است؟

(۱) پرداخت اضافه کاری تنها در قبال انجام کار اضافی در ساعات اداری مجاز می باشد.

(۲) پرداخت اضافه کاری بدون انجام کار اضافی و جاهت قانونی ندارد.

(۳) پرداخت اضافه کاری بدون انجام کار اضافی در حکم تصرف غیر قانونی وجوه و اموال عمومی است.

(۴) (پرداخت اضافه کاری بدون انجام کار اضافی به نظر مدیر سازمان بستگی ندارد.

❑ **ه: گزینه ۱** ➡ ماده ۹۹- پرداخت اضافه کاری تنها در قبال انجام کار اضافی در ساعات غیر اداری مجاز می باشد و هرگونه پرداخت تحت این عنوان بدون انجام کار اضافی در حکم تصرف غیر قانونی وجوه و اموال عمومی است.

۲۶- مجموع دریافتی کارمندانی که به موجب قانون کار در دستگاه های اجرائی شاغل میباشند نباید از چند برابر حقوق و مزایای کارمندان مشابه تجاوز کند؟

(۱) ۳ برابر (۲) ۱/۲ برابر (۳) یک چهارم (۴) یک پنجم

❑ **ه: گزینه ۲** ➡ مجموع دریافتی کارمندانی که به موجب قانون کار در دستگاه های اجرائی شاغل میباشند نباید از (۱/۲) برابر حقوق و مزایای کارمندان مشابه تجاوز کند.

۲۷- کدامیک از نهادهای زیر تحت نظر قوای سه گانه فعالیت می کند؟

(۱) وزارتخانه (۲) موسسه دولتی (۳) شرکت دولتی (۴) همه موارد

❑ **ه: گزینه ۲** ➡ ماده ۳- موسسه دولتی واحد سازمانی مشخصی است که بموجب قانون ایجاد و زیر نظر یکی از قوای سه گانه اداره می شود و عنوان وزارتخانه ندارد.

۲۸- ملی شدن یا مصادره شرکت های دولتی بر چه اساس است؟

(۱) بحکم قانون (۲) دادگاه صالح (۳) اجازه وزارت خانه (۴) ۱ و ۲

❑ **ه: گزینه ۴** ➡ شرکت دولتی واحد سازمانی مشخصی است که با اجازه قانون بصورت شرکت ایجاد شود و یا بحکم قانون و یا دادگاه صالح ملی شده و یا مصادره شده و به عنوان شرکت دولتی شناخته شده باشد و بیش از ۵۰ درصد سرمایه آن متعلق به دولت باشد. هر شرکت تجاری که از طریق سرمایه گذاری شرکتهای دولتی ایجاد شود، مادام که پنجاه درصد سهام آن متعلق به شرکتهای دولتی است، شرکت دولتی تلقی میشود.

۲۹- ساعات کار کارمندان دولت چند ساعت در هفته می باشد و ترتیب و تنظیم ساعات کار ادارات توسط چه کسی تصویب می شود؟

(۱) ۴۴- هیأت وزیران (۲) ۳۲- هیأت وزیران (۳) ۴۴- سازمان (۴) ۳۸- سازمان

✓ **ه: گزینه ۱** ⇐ ماده ۸۷- ساعات کار کارمندان دولت چهل و چهار ساعت در هفته می باشد و ترتیب و تنظیم ساعات کار ادارات با پیشنهاد سازمان و تصویب هیأت وزیران تعیین میگردد و تغییر ساعت کار کارمندان در موارد ضروری با رعایت سقف مذکور با دستگاه ذیربط می باشد.

۳۰- کدام مورد از شرکت های دولتی به حساب نمی آید؟

- (۱) شرکت ملی نفت ایران
- (۲) سازمان گسترش نوسازی
- (۳) شرکت هایی که از طریق مضاربه و مزارعه و امثال اینها به منظور بکار انداختن سپرده های اشخاص نزد بانکها و موسسات اعتباری و شرکتهای بیمه ایجاد شوند.
- (۴) هیچکدام

✓ **ه: گزینه ۳** ⇐ شرکت دولتی واحد سازمانی مشخصی است که با اجازه قانون بصورت شرکت ایجاد شود و یا بحکم قانون و یا دادگاه صالح ملی شده و یا مصادره شده و بعنوان شرکت دولتی شناخته شده باشد و بیش از ۵۰ درصد سرمایه آن متعلق به دولت باشد. هر شرکت تجاری که از طریق سرمایه گذاری شرکتهای دولتی ایجاد شود، مادام که پنجاه درصد سهام آن متعلق به شرکتهای دولتی است، شرکت دولتی تلقی میشود. شرکت هایی که از طریق مضاربه و مزارعه و امثال اینها بمنظور بکار انداختن سپرده های اشخاص نزد بانک ها و موسسات اعتباری و شرکتهای بیمه ایجاد شده یا میشوند از نظر این قانون شرکت دولتی شناخته نمی شوند.

۳۱- کدام یک از نهادهای زیر از مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی به حساب می آید؟

- (۱) شهرداری ها
- (۲) بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی
- (۳) کمیته امداد امام
- (۴) همه موارد

✓ **ه: گزینه ۴** ⇐ ماده واحده- واحدهای سازمانی مشروحه زیر و مؤسسات وابسته به آنها، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع تبصره ماده ۵ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ می باشند.

- ۱- شهرداری ها و شرکتهای تابعه آنان مادام که بیش از ۵۰ درصد سهام و سرمایه آنها متعلق به شهرداری ها باشد. ۲- بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی ۳- هلال احمر ۴- کمیته امداد امام ۵- بنیاد شهید انقلاب اسلامی ۶- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ۷- کمیته ملی المپیک ایران ۸- بنیاد ۱۵ خرداد ۹- سازمان تبلیغات اسلامی ۱۰- سازمان تأمین اجتماعی.

۳۲- کارمندان می توانند با موافقت دستگاه اجرائی ساعات کار خود را تا حداکثر چند ساعت تقلیل دهند؟

- (۱) ۱۱ ساعت
 - (۲) ۸ ساعت
 - (۳) ۴ ساعت
 - (۴) ۶ ساعت
- ✓ **ه: گزینه ۱** ⇐ کارمندان می توانند با موافقت دستگاه اجرائی ساعات کار خود را تا یک چهارم ساعت کار روزانه حداکثر ۱۱ ساعت تقلیل دهند.

۳۳- در به کارگیری و جذب نیروی انسانی جدید و مورد نیاز توسط واحد مجری، اولویت با استخدام کدام نیرو است؟

۱) نیروی انسانی شاغل در دستگاه ذریبط (۲) نیروی انسانی شاغل در سایر دستگاه های اجرایی کشور

۳) فرزندان نیروهای شاغل در دستگاه ذریبط (۴) ۱ و ۲

✓ **ه: گزینه ۴** در به کارگیری و جذب نیروی انسانی جدید و موردنیاز توسط واحد مجری، اولویت با

نیروی انسانی شاغل در دستگاه ذریبط یا سایر دستگاههای اجرایی کشور می باشد.

۳۴- کدام گزینه صحیح می باشد؟

۱) در به کارگیری و جذب نیروی انسانی جدید و موردنیاز توسط واحد مجری، اولویت با نیروی انسانی جدید است.

۲) کاهش قانونی حقوق و مزایای کارکنان واحد مجری در دوره اجرای تفاهم نامه، به عنوان تعهدات دستگاه در تفاهمنامه منظور و توسط دستگاه اجرایی تأمین می شود.

۳) هزینه های ناشی از انعقاد تفاهم نامه نباید از مجموع اعتبارات هزینه های که در بودجه مصوب سالانه پیش بینی شده است، تجاوز کند.

(۴) ۱ و ۲

✓ **ه: گزینه ۳** ماده ۱۲- هزینه های ناشی از انعقاد تفاهم نامه های موضوع این آیین نامه و اعتبار

مورد نیاز برای اجرای تکالیف باقیمانده دستگاه اجرایی، نباید از مجموع اعتبارات هزینه های که در بودجه مصوب سالانه پیش بینی شده است، تجاوز کند.

افزایش های قانونی حقوق و مزایای کارکنان واحد مجری در دوره اجرای تفاهم نامه، به عنوان تعهدات دستگاه در تفاهم نامه منظور و توسط دستگاه اجرایی تأمین می شود.

تبصره ۴- در به کارگیری و جذب نیروی انسانی جدید و مورد نیاز توسط واحد مجری، اولویت با نیروی انسانی شاغل در دستگاه ذریبط یا سایر دستگاه های اجرایی کشور می باشد.

۳۵- چه میزان مرخصی با حقوق سالانه کارمندان در دستگاه های اجرائی در طول سال قابل ذخیره کردن است؟

۱) نصف مرخصی ها (۲) کل مرخصی ها (۳) ۱۰ روز (۴) ۲۰ روز

✓ **ه: گزینه ۱** ماده ۸۴- کارمندان دستگاه های اجرائی سالی سی روز حق مرخصی کاری با استفاده

از حقوق و مزایای مربوط را دارند. حداکثر نیمی از مرخصی کارمندان در هر سال قابل ذخیره شدن است.

۳۶- دستگاه های اجرایی و استانداری ها موظفند هر چند ماه یکبار گزارش عملکرد خود را به معاونت های توسعه مدیریت

و سرمایه انسانی و برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور ارایه نمایند؟

۱) هر ماه (۲) هر ۲ ماه یکبار (۳) هر ۳ ماه یکبار (۴) هر ۶ ماه

✓ **ه: گزینه ۴** تبصره- دستگاه های اجرایی و استانداری ها موظفند هر شش ماه یکبار گزارش

عملکرد خود را به معاونت های توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور ارایه نمایند.

۳۷- کدامیک از عوامل موثر بر رتبه بندی مشاوران نمی باشد؟

۱) سن مشاور

۲) نیروی انسانی متخصص

۳) کیفیت پروژه های قبلی انجام شده توسط مشاور

۴) امکانات پشتیبانی

✓ ۱) گزینه ۱ ← ماده ۹ - عوامل موثر بر رتبه بندی مشاوران عبارتند از:

نیروی انسانی متخصص (افراد امتیازآور)

کیفیت پروژه های قبلی انجام شده توسط مشاور

تجربه کاری مشاور

امکانات پشتیبانی

۳۸- کدام گزینه غلط است؟

۱) اشتغال به کار تمام وقت افراد امتیازآور در شرکت به استثناء اعضاء هیئت علمی دانشگاه ها ضروری نیست.

۲) شرکتهای متقاضی تشخیص صلاحیت، می توانند در تیم امتیازآور خود (غیر از سرگروه)، صرفاً یک نفر بازنشسته و صرفاً یک نفر از بین این افراد عضو هیات علمی دانشگاه ها را انتخاب نمایند.

۳) متقاضیان تمدید گواهینامه صلاحیت خدمات مشاوره مدیریتی، بایستی حداقل ۲ ماه پیش از پایان اعتبار گواهینامه، جهت تمدید آن اقدام نمایند.

۴) ۲ و ۳

✓ ۱) گزینه ۱ ← اشتغال به کار تمام وقت افراد امتیازآور در شرکت به استثناء اعضاء هیئت علمی

دانشگاه ها ضروری است.

۳۹- شرکت های متقاضی تشخیص صلاحیت، می توانند در تیم امتیازآور خود (غیر از سرگروه)، بازنشسته و صرفاً از بین این افراد عضو هیات علمی دانشگاه ها انتخاب نمایند.

۱) صرفاً یک نفر - صرفاً یک نفر (۲) دو نفر - صرفاً یک نفر

۳) دونفر - دو نفر (۴) یک نفر - سه نفر

✓ ۱) گزینه ۱ ← شرکت های متقاضی تشخیص صلاحیت، می توانند در تیم امتیازآور خود (غیر از

سرگروه)، صرفاً یک نفر بازنشسته و صرفاً یک نفر از بین این افراد عضو هیئت علمی دانشگاهها انتخاب نمایند.

۴۰- حداقل چند ماه پیش از پایان اعتبار گواهینامه متقاضیان تمدید گواهینامه صلاحیت خدمات مشاوره مدیریتی باید درصدد تمدید آن برآیند؟

۱) حداقل ۱ ماه پیش از پایان اعتبار گواهینامه

۲) حداقل ۲ ماه پیش از پایان اعتبار گواهینامه

بیانیه گام دوم انقلاب

حیطه عمومی آزمون های استخدامی آموزش و پرورش

شناسنامه

نام کتاب: بیانیه گام دوم انقلاب
درس: دانش سیاسی
ویژه حیطه عمومی آزمون استخدامی آموزش و پرورش
همراه با ایستگاه‌های تستی، تدریس و آزمون آنلاین

فهرست

معرفی بیانیه گام دوم انقلاب	۷
مقدمه	۸
درسنامه ۱	۹
ورود انقلاب اسلامی به دومین مرحله	۱۱
آغازگر عصر جدید عالم	۱۱
شعارهای همیشه زنده‌ی انقلاب اسلامی	۱۲
دفاع ابدی از نظریه‌ی نظام انقلابی	۱۲
جمهوری اسلامی و فاصله‌ی میان باید‌ها و واقعیت‌ها	۱۳
انقلاب اسلامی؛ مایه‌ی سربلندی ایران و ایرانی	۱۳
آغاز انقلاب و نظام اسلامی از نقطه‌ی صفر	۱۴
تقابل دوگانه‌ی جدید «اسلام و استکبار»	۱۴
اعتقاد به اصل «ما میتوانیم»	۱۶
چکیده درسنامه ۱	۱۷
ایستگاه تست	۱۸
درسنامه ۲	۲۲
برکات بزرگ انقلاب اسلامی	۲۴
ثبات و امنیت و حفظ تمامیت ارضی ایران	۲۴
موتور پیشران کشور اقتصادی و عمرانی	۲۴
به اوج رسانیدن مسابقه‌ی خدمت رسانی	۲۵
ارتقاء شگفت‌آور بینش سیاسی آحاد مردم	۲۵

فهرست

۲۶.....	سنگین کردن کفهی عدالت.....
۲۷.....	افزایش چشم‌گیر معنویت و اخلاق در جامعه.....
۲۸.....	ایستادگی روزافزون در برابر مستکبران جهان.....
۳۰.....	چکیده درسنامه ۲.....
۳۱.....	ایستگاه تست.....
۳۴.....	درسنامه ۳.....
۳۶.....	انقلاب چهل‌ساله و گام بزرگ دوم.....
۳۶.....	اقتدار انقلاب اسلامی و شکست مستکبران.....
۳۷.....	جوانان؛ محور تحقق نظام پیشرفته‌ی اسلامی.....
۳۸.....	نیروی انسانی مهم‌ترین ظرفیت امیدبخش کشور.....
۳۸.....	فهرست طولانی فرصت‌های مادی کشور.....
۳۹.....	گام دوم و سرفصل‌ها و توصیه‌های اساسی.....
۴۱.....	چکیده درسنامه ۳ در یک نگاه.....
۴۲.....	ایستگاه تست.....
۴۴.....	درسنامه ۴.....
۴۶.....	اما توصیه‌ها.....
۴۶.....	علم و پژوهش.....
۴۷.....	معنویت و اخلاق.....
۴۸.....	اقتصاد.....
۵۰.....	عدالت و مبارزه با فساد.....
۵۲.....	استقلال و آزادی.....

فهرست

- ۵۳.....عزت ملی، مرزبندی با دشمن
۵۴.....چکیده درسنامه ۴ در یک نگاه
۵۵.....ایستگاه تست

حیطه عمومی

دانش سیاسی

• بخش اول: بیانیه گام دوم انقلاب

• بخش دوم: قانون اساسی

• بخش سوم: وصیتنامه امام

معرفی بیانیه گام دوم انقلاب

«گام دوم انقلاب» بیانیه‌ای است که توسط رهبر جمهوری اسلامی، سید علی خامنه‌ای، به مناسبت چهلمین سالگرد انقلاب ۱۳۵۷ ایران، در تاریخ ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ صادر شد و در آن به «استمرار راه انقلاب ۵۷» در طی دستاوردهای چهل سال گذشته می‌پردازد. ایشان در این بیانیه با هدف «جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی» راهنمایی‌هایی می‌کند. آیت الله خامنه‌ای طی این بیانیه ابتدائاً درباره انقلاب اسلامی و نحوه ادامه یافتن آن صحبت‌های کوتاهی را داشتند و به دنبال آن با خطاب قرار دادن جوانان و ملت ایران و بیان سرمایه‌هایی داخلی، از جوانان می‌خواهند که با استفاده از این سرمایه‌ها کشور را به سمت موفقیت کامل سوق دهند. گام دوم یکی از سه منبع مربوط به درس دانش سیاسی در آزمون استخدامی آموزش و پرورش می‌باشد.

مقدمه

انقلاب کبیر اسلامی ایران در حالی چهلیمین سالگرد پیروزی خود را پشت سر گذاشت و قدم به دهه‌ی پنجم حیات خود نهاد که اگرچه دشمنان مستکبرش گمان‌های باطلی در سر داشتند اما دوستانش در سراسر جهان، امیدوارانه آن را در گذر از چالش‌ها و به دست آوردن پیشرفت‌های خیره‌کننده، همواره سربلند دیده‌اند. در چنین نقطه‌ی عطفی، رهبر حکیم انقلاب اسلامی با صدور «بیانیه‌ی گام دوم انقلاب» و برای ادامه‌ی این راه روشن، به تبیین دستاوردهای شگرف چهار دهه‌ی گذشته پرداخته و توصیه‌هایی اساسی به منظور «جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ» ارائه فرموده‌اند. بیانیه‌ی «گام دوم انقلاب» تجدید مطلعی است خطاب به ملت ایران و به ویژه جوانان که به مثابه منشوری برای «دومین مرحله‌ی خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی» خواهد بود و «فصل جدید زندگی جمهوری اسلامی» را رقم خواهد زد. این گام دوم، انقلاب را «به آرمان بزرگش که ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواح‌ناده) هست» نزدیک خواهد کرد.

میانہ کام دوم انقلاب

متن کامل این بیانیه به شرح زیر است.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيدنا محمد و آله الطاهرين

و صحبه المنتجبين و من تبعهم باحسان الى يوم الدين.

❖ ورود انقلاب اسلامی به دومین مرحله‌ی خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی

از میان همه‌ی ملت‌های زیر ستم، کمتر ملتی به انقلاب همت می‌گمارد؛ و در میان ملت‌هایی که به پاخاسته و انقلاب کرده‌اند، کمتر دیده شده که توانسته باشند کار را به نهایت رسانده و به جز تغییر حکومت‌ها، آرمان‌های انقلابی را حفظ کرده باشند.

اما انقلاب پُرشکوه ملت ایران که بزرگ‌ترین و مردمی‌ترین انقلاب عصر جدید است، تنها انقلابی است که یک چله‌ی پُرافتخار را بدون خیانت به آرمان‌هایش پشت سر نهاده و در برابر همه‌ی وسوسه‌هایی که غیر قابل مقاومت به نظر می‌رسیدند، از کرامت خود و اصالت شعارهایش صیانت کرده و اینک وارد دومین مرحله‌ی خودسازی و جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی شده است.

درودی از اعماق دل بر این ملت؛ بر نسلی که آغاز کرد و ادامه داد و بر نسلی که اینک وارد فرایند بزرگ و جهانیِ چهل سال دوم می‌شود.

❖ پیروزی انقلاب اسلامی؛ آغازگر عصر جدید عالم

آن روز که جهان میان شرق و غرب مادی تقسیم شده بود و کسی گمان یک نهضت بزرگ دینی را نمی‌برد، انقلاب اسلامی ایران، با قدرت و شکوه پا به میدان نهاد؛ چهارچوب‌ها را شکست؛ کهنه‌گی

کلیشه‌ها را به رخ دنیا کشید؛ دین و دنیا را در کنار هم مطرح کرد و آغاز عصر جدیدی را اعلام نمود

طبیعی بود که سردمداران گمراهی و ستم واکنش نشان دهند، اما این واکنش ناکام ماند. چپ و راستِ مدرنیته، از تظاهر به نشنیدن این صدای جدید و متفاوت، تا تلاش گسترده و گوناگون برای خفه کردن آن، هرچه کردند به اجل محتوم خود نزدیک‌تر شدند.

اکنون با گذشت چهل جشن سالانه‌ی انقلاب و چهل دهه‌ی فجر، یکی از آن دو کانون دشمنی نابود شده و دیگری با مشکلاتی که خبر از نزدیکی احتضار می‌دهند، دست و پنجه نرم می‌کند؛ و انقلاب اسلامی با حفظ و پایبندی به شعارهای خود همچنان به پیش می‌رود.

❖ شعارهای جهانی، فطری، درخشان و همیشه زنده‌ی انقلاب اسلامی

برای همه چیز می‌توان طول عمر مفید و تاریخ مصرف فرض کرد، اما شعارهای جهانی این انقلاب دینی از این قاعده مستثنا است؛ آنها هرگز بی‌مصرف و بی‌فایده نخواهند شد، زیرا فطرت بشر در همه‌ی عصرها با آن سرشته است

آزادی، اخلاق، معنویت، عدالت، استقلال، عزت، عقلانیت، برادری، هیچ یک به یک نسل و یک جامعه مربوط نیست تا در دوره‌ای بدرخشد و در دوره‌ای دیگر افول کند. هرگز نمی‌توان مردمی را تصور کرد که از این چشم‌اندازهای مبارک دل‌زده شوند. هرگاه دل‌زدگی پیش آمده، از روی گردانی مسئولان از این ارزش‌های دینی بوده است و نه از پایبندی به آنها و کوشش برای تحقق آنها.

❖ دفاع ابدی از نظریه‌ی نظام انقلابی

انقلاب اسلامی همچون پدیده‌ای زنده و با اراده، همواره دارای انعطاف و آماده‌ی تصحیح خطاهای خویش است، اما تجدیدنظرپذیر و اهل انفعال نیست

به نقدها حساسیت مثبت نشان می‌دهد و آن را نعمت خدا و هشدار به صاحبان حرفه‌ای بی‌عمل می‌شمارد، اما به هیچ بهانه‌ای از ارزش‌هایش که بحمدالله با ایمان دینی مردم آمیخته است، فاصله نمی‌گیرد

انقلاب اسلامی پس از نظام‌سازی، به رکود و خموشی دچار نشده و نمی‌شود و میان جوشش انقلابی و نظم سیاسی و اجتماعی تضاد و ناسازگاری نمی‌بیند، بلکه از نظریه‌ی نظام انقلابی تا ابد دفاع می‌کند

❖ جمهوری اسلامی و فاصله‌ی میان بایدها و واقعیت‌ها

جمهوری اسلامی، متحجر و در برابر پدیده‌ها و موقعیت‌های نو به نو، فاقد احساس و ادراک نیست، اما به اصول خود بشدت پای‌بند و به مرزبندی‌های خود با رقیبان و دشمنان بشدت حساس است. با خطوط اصلی خود هرگز بی‌مبالاتی نمی‌کند و برایش مهم است که چرا بماند و چگونه بماند.

بی‌شک فاصله‌ی میان بایدها و واقعیت‌ها، همواره وجدان‌های آرمان‌خواه را عذاب داده و می‌دهد، اما این، فاصله‌ای طی شدنی است و در چهل سال گذشته در مواردی بارها طی شده است و بی‌شک در آینده، با حضور نسل جوان مؤمن و دانا و پرانگیزه، به قدرت بیش‌تر طی خواهد شد

❖ انقلاب اسلامی؛ مایه‌ی سربلندی ایران و ایرانی

انقلاب اسلامی ملت ایران، قدرتمند اما مهربان و باگذشت و حتی مظلوم بوده است. مرتکب افراط‌ها و چپ‌روی‌هایی که مایه‌ی ننگ بسیاری از قیام‌ها و جنبش‌ها است، نشده است. در هیچ معرکه‌ای حتی با آمریکا و صدام، گلوله‌ی اول را شلیک نکرده و در همه‌ی موارد، پس از حمله‌ی دشمن از خود دفاع کرده و البته ضربه‌ی متقابل را محکم فرود آورده است.

سوالات تستی بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

سوالات تستی : درسنامه ۱ و ۲

۱- طبق بیانیه گام دوم ، آرمان بزرگ انقلاب کدامیک از موارد زیر می باشد؟

- (الف) جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ
- (ب) دومین مرحله‌ی خودسازی، جامعه پردازی و تمدن سازی
- (ج) ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید
- (د) مقابله با دشمنان مستکبر

پاسخ صحیح گزینه ۳

۲- طبق بیانیه گام دوم، کدامیک از جملات زیر صحیح می باشد؟

- (الف) اولین درخشش انقلاب، کوتاه شدن دست آمریکا و غربی ها از ایران است.
- (ب) بی شک فاصله ی میان باید ها و واقعیت ها طی سالهای آینده باید توسط تمامی ملت ایران طی شود.
- (ج) جمهوری اسلامی خطاهای خویش را می پذیرد و تجدید نظر پذیر و اهل انفعال است.
- (د) دلدزدگی مردم در طول انقلاب، بخاطر رویگردانی مسئولان از ارزش های دینی بوده است.

پاسخ صحیح گزینه ۴

۳- تقابل دوگانه‌ی جدید اسلام و استکبار چه زمانی ایجاد شد و عامل عزت و پیشرفت ایران در همه‌ی

عرصه‌ها کدامیک از موارد زیر می باشد؟

- (الف) پس از انقلاب ملت ایران، وقتی که جهان سه قطبی آن روز را به جهان دو قطبی تبدیل کرد - مدیریت جهادی
- (ب) پس از انقلاب ملت ایران، وقتی که جهان دو قطبی آن روز را به جهان سه قطبی تبدیل کرد - مدیریت جهادی
- (ج) پس از انقلاب ملت ایران، وقتی که جهان دو قطبی آن روز را به جهان سه قطبی تبدیل کرد - مدیریت جهادی
- (د) پس از انقلاب ملت ایران، وقتی که جهان سه قطبی آن روز را به جهان دو قطبی تبدیل کرد - مدیریت جهادی

و اعتقاد به اصل ما می توانیم .

پاسخ صحیح گزینه ۳

۴- اولین برکت بزرگ انقلاب اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب کدامیک از موارد زیر عنوان شده است؟

- (الف) به اوج رسانیدن مشارکت مردمی و مسابقه‌ی خدمت رسانی
- (ب) ارتقاء شگفت‌آور بینش سیاسی آحاد مردم
- (ج) افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه
- (د) ثبات و امنیت و حفظ تمامیت ارضی ایران

پاسخ صحیح گزینه ۴

۵- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، کدامیک از موارد زیر بعنوان گوهر بی همتا نام برده شده است؟

الف) عدالت (ب) معنویت (ج) اخلاق (د) آزادی

پاسخ صحیح گزینه ۱

۶- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، کدامیک از موارد زیر پس از انقلاب از محدوده روشن فکران خارج شد و به دست عموم مردم جاری گشت؟

الف) عدالت (ب) بینش سیاسی (ج) معنویت (د) ثروت

پاسخ صحیح گزینه ۲

۷- کدامیک از موضوعات زیر، پیش از انقلاب آغاز شده بود ولی پس از انقلاب رونق چشمگیری یافت؟

الف) حضور در صحنه های ملی و استکبارستیزی

ب) فهم مسائل بین المللی

ج) جابه جایی خدمت و ثروت از مرکز به همه جای کشور

د) فعالیت های نیکوکاری

پاسخ صحیح گزینه ۴

۸- کدام پدیده ی مبارک را رفتار و منش حضرت امام خمینی (ره) در طول دوران مبارزه و پس از پیروزی انقلاب، بیش از هر چیز رواج داد؟

الف) افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه

ب) ایستادگی روزافزون در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان

ج) به اوج رسانیدن مشارکت مردمی و مسابقه ی خدمت رسانی

د) موتور پیشران کشور در عرصه ی علم و فناوری

پاسخ صحیح گزینه ۱

۹- از برکات تحریم کدامیک از موارد زیر را می توان نام برد؟

الف) افزایش وحدت و همدلی میان ملت ایران (ب) ثبات و امنیت

ج) مبارزه با بی عدالتی (د) اتکاء به توانایی داخلی

پاسخ صحیح گزینه ۴

۱۰- کدامیک از موارد زیر طبق بیانیه گام دوم، از معجزه های انقلاب محسوب می شود؟

الف) ایستادگی تمام قد در مقابل زورگویان و مستکبران

ب) دستاوردهای چشمگیر مبارزه با بی عدالتی در چهل سال گذشته

ج) افزایش روحیه معنوی در میان جوانان، با توجه به تبلیغات منفی دشمنان در به ابتذال کشیدن آنان

د) به اوج رسانیدن مشارکت مردمی در مسائل سیاسی مانند انتخابات

پاسخ صحیح گزینه ۳

سوالات تستی: درسنامه ۳ و ۴

۱- طبق بیانیه گام دوم انقلاب کدامیک از جملات زیر صحیح می باشد؟

الف) دهه اول چشم انداز، باید زمان تمرکز بر بهره برداری از دستاوردهای گذشته و نیز ظرفیت های استفاده نشده باشد.

ب) ایران رتبه ی دوم جهان در دانش آموختگان علوم و مهندسی را دارا می باشد.

ج) امروز مشکل غرب جلوگیری از خرید تسهیلاتی برای ایران است.

د) مهم ترین ظرفیت امید بخش کشور، جوانان دارای تحصیلات عالیه هستند.

پاسخ صحیح گزینه ۲

۲- طبق بیانیه گام دوم انقلاب نخستین توصیه مقام رهبری پیش از تمام توصیه های ایشان کدامیک از موارد زیر می باشد؟

ب) معنویت و اخلاق

الف) علم و پژوهش

د) ثبات و امنیت و حفظ تمامیت ارضی ایران

ج) امید و نگاه خوشبینانه به آینده

پاسخ صحیح گزینه ۳

۳- ایران از نظر ظرفیت های استفاده نشده و از نظر دارا بودن ذخایر معدنی جهان در کدامیک از موقعیت های زیر قرار دارد؟

ب) رتبه دوم - ۱ درصد

الف) رتبه اول - ۷ درصد

د) رتبه دوم - ۷ درصد

ج) رتبه اول - ۱ درصد

پاسخ صحیح گزینه ۱

۴- طبق بیانیه گام دوم، فعال ترین برنامه تبلیغی و رسانه ای دشمن طی چهل سال گذشته، وشجره طیبه انقلاب به ترتیب در کدامیک از موارد زیر به درستی اشاره شده است؟

الف) ترویج سبک زندگی غربی - استقلال و آزادی

ب) مایوس سازی مردم و مسئولان - استقلال و آزادی

ج) ترویج سبک زندگی غربی - عزت ملی

د) مایوس سازی مردم و مسئولان - عزت ملی

پاسخ صحیح گزینه ۲

۵- طبق بیانیه گام دوم انقلاب کدامیک از موارد زیر تعاریف درستی در مورد استقلال ملی و آزادی اجتماعی را به همراه دارد؟

- (الف) به معنی آزادی ملت و حکومت از تحمیل و زورگویی قدرت های سلطه گر جهان - حق تصمیم گیری و عمل کردن و اندیشیدن برای همه ی افراد جامعه
- (ب) زندانی کردن سیاست و اقتصاد کشور در میان مرزهای کشور - حق تصمیم گیری، عمل کردن و اندیشیدن هر فرد بر مبنای اخلاق و قانون فردی خویش
- (ج) به معنی آزادی ملت و حکومت از تحمیل و زورگویی قدرت های سلطه گر جهان - حق تصمیم گیری، عمل کردن و اندیشیدن هر فرد بر مبنای اخلاق و قانون فردی خویش
- (د) زندانی کردن سیاست و اقتصاد کشور در میان مرزهای کشور - حق تصمیم گیری و عمل کردن و اندیشیدن برای همه ی افراد جامعه

پاسخ صحیح گزینه ۱

۶- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، نخستین و ریشه ترین جهاد و محور تحقق نظام پیشرفته ی اسلامی به ترتیب کدامیک از موارد زیر است؟

- (الف) نگاه خوشبینانه به آینده - اندیشمندان تحصیل کرده و انقلابی
- (ب) پرورش نهال امید به آینده - جوانان
- (ج) نگاه خوشبینانه به آینده - اندیشمندان تحصیل کرده و انقلابی
- (د) پرورش نهال امید به آینده - جوانان

پاسخ صحیح گزینه ۲

۷- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، کدامیک از موارد زیر صحیح می باشد؟

- (الف) روی دیگر توانایی، دانایی است.
- (ب) دنیای غرب به برکت قدرت خود بود که توانست برای خود ثروت و نفوذ دوپست ساله فراهم کند.
- (ج) علم و دانش در جامعه هرچه بیشتر رشد کند برکات بیش تری به بار می آورد.
- (د) دستاوردهای دانش و فناوری ایران به رتبه ی شانزدهم در میان بیش از دوپست کشور جهان رسیده است.

پاسخ صحیح گزینه ۴

۸- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، جهت دهنده ی همه ی حرکتها و فعالیت های فردی و اجتماعی و صدر هدف های اولیه همه بعثت های الهی به ترتیب کدامیک از موارد زیر می باشد؟

- (الف) معنویت و اخلاق - عدالت
- (ب) علم و دانش - عدالت
- (ج) معنویت و اخلاق - ایمان
- (د) علم و دانش - ایمان

پاسخ صحیح گزینه ۱

۹- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، به ترتیب، کدامیک از موارد زیر در معنویات و مادیات بشر تأثیرگذار است و چه چیزی لازم و ملزوم یکدیگر محسوب می شود؟

- الف) فقر و غنا - معنویت و اخلاق
 ب) فقر و غنا - عدالت و مبارزه با فساد
 ج) اقتصاد - عدالت و مبارزه با فساد
 د) اقتصاد - معنویت و اخلاق

پاسخ صحیح گزینه ۲

۱۰- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، کدامیک از موارد زیر اقتصاد کشور را از بیرون و درون دچار چالش ساخته است؟

- الف) نگاه به خارج و نه به توان و ظرفیت داخلی
 ب) فقر درآمدی در طبقه ی ضعیف
 ج) بودجه بندی معیوب و نامتوازن
 د) عملکردهای ضعیف

پاسخ صحیح گزینه ۴

سوالات تستی جامع

۱- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، برای برداشتن گام های استوار در آینده، باید گذشته را درست شناخت و از تجربه ها درس گرفت؛ اگر از این راهبرد غفلت شود، چه اتفاقی خواهد افتاد؟

الف) انقلاب اسلامی دچار رکود و خموشی می شود.

ب) جوانمردی و مروت انقلابی و صداقت و صراحت و اقتدار از بین خواهد رفت.

ج) انقلاب، مرتکب افراط ها و چپ روی ها که مایه ی ننگ بسیاری از قیام ها و جنبش ها است، می شود.

د) دروغ ها به جای حقیقت خواهند نشست و آینده مورد تهدیدهای ناشناخته قرار خواهد گرفت.

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۲- طبق بیانیه گام دوم ، بعد انقلاب بینش سیاسی مردم ارتقا یافت، با توجه به این موضوع کدامیک از

موارد زیر صحیح نمی باشد؟

الف) قبل از انقلاب تحلیل سیاسی و فهم مسائل بین المللی در انحصار طبقه ی محدودی به نام روشن فکر بود.

ب) بعد از انقلاب تحلیل روشن فکری میان عموم مردم در همه ی کشور و همه ی ساحت های زندگی جاری شد.

ج) بعد از انقلاب تحلیل مسائل سیاسی در موضوعاتی همچون جنایات غرب بخصوص آمریکا، مسئله ی فلسطین و

ظلم تاریخی به ملت آن، در حیطه نوجوانان و نونهالان قرار گرفت.

د) قبل از انقلاب اکثریت مردم عامه نمی توانستند به تحلیل مسائل سیاسی بپردازند و از فهم مسائل بین المللی

عاجز بودند.

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۳- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، کدامیک از موارد زیر در دوران پهلوی ها به آنان ضربه های سختی زد؟

الف) مجاهدت های جوانان در میدان های سخت

ب) نگاه امیدوارانه ملت ایران و جریان های آزادی خواه

ج) قدرت عظیم ایمان و انگیزه ی این ملت و رهبری آسمانی و تأیید شده ی امام عظیم الشان

د) دست تطاول تبلیغات مروج فساد و بی بندوباری

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۴- با توجه به موارد زیر، گزینه صحیح را انتخاب کنید:

الف) آغاز انقلاب و نظام اسلامی از نقطه ی صفر

ب) مدیریت جهادی و اعتقاد به اصل «ما میتوانیم»

ج) جمهوری اسلامی و فاصله ی میان بایدها و واقعیتهای

۱) فصل جدید زندگی جمهوری اسلامی - ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید -

ترکیب جمهوریت و اسلامیت، نخستین درخشش انقلاب.

۲) ترکیب جمهوریت و اسلامیت، نخستین درخشش انقلاب - عامل عزت و پیشرفت ایران در همه عرصه ها - با حضور

نسل جوان مؤمن و دانا و پرانگیزه طی می شود.

۳) آغازگر عصر جدید عالم - عامل عزت و پیشرفت ایران در همه عرصه ها - فصل جدید زندگی جمهوری

اسلامی

۴) فصل جدید زندگی جمهوری اسلامی - ترکیب جمهوریت و اسلامیت، نخستین درخشش انقلاب - با حضور نسل

جوان مؤمن و دانا و پرانگیزه طی می شود.

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۵- با توجه به بیانیه گام دوم انقلاب، بیان کنید که جملات زیر مربوط به کدامیک از توصیه های رهبری می شود؟

الف) مقابله با آن، جهادی همه جانبه و هوشمندانه می طلبد.

ب) منزلت آن را کسانی بیشتر می دانند که برای آن جنگیده اند.

ج) این دو لازم و ملزوم یکدیگرند.

۱. سبک زندگی - استقلال و آزادی - عدالت و مبارزه با فساد

۲. عدالت و مبارزه با فساد - استقلال و آزادی - معنویت و اخلاق

۳. سبک زندگی - معنویت و اخلاق - استقلال و آزادی

۴. عدالت و مبارزه با فساد - سبک زندگی - استقلال و آزادی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۶- طبق بیانیه گام دوم انقلاب، کدامیک از موارد زیر بارها در سالهای اخیر توسط رهبری تکرار و بر آن تأکید شده است؟ چرا؟

الف) اقتصاد مقاومتی - که باید برنامه های اجرائی برای همه ی بخش های آن تهیه و با قدرت در دولتها پیگیری و اقدام شود.

ب) عدالت و مبارزه با فساد- این برای نظامی چون جمهوری اسلامی که نیازمند مشروعیتی فراتر از مشروعیت های مرسوم و مبنائی تر از مقبولیت اجتماعی است، بسیار جدی تر و بنیانی تر از دیگر نظام ها است.

ج) تقویت اقتصاد - بخاطر تأثیر شگرفی که که اقتصاد میتواند بر زندگی امروز و فردای جامعه بگذارد.

د) گزینه الف و ب

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۷- «بی شک شما جوانان مؤمن و پرتلاش خواهید توانست این "عیب بزرگ" را برطرف کنید.» منظور مقام رهبری از عیب بزرگ در کدامیک از موارد زیر ذکر شده است؟

- الف) نومیدی بی جا و ترس کاذب
- ب) عدم استفاده از ظرفیت های استفاده نشده ی طبیعی و انسانی
- ج) وابستگی اقتصاد به نفت
- د) نگاه به خارج و نه به توان و ظرفیت داخلی

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۸- طبق بیانیه گام دوم انقلاب :

الف) جهت دهنده ی همه ی حرکت ها و فعالیت های فردی و اجتماعی و نیاز اصلی جامعه است.
 ب) برای رشد شعور معنوی و وجدان اخلاقی در جامعه لازم است. که این، بدون توفیق چندانی نخواهد یافت.

- ۱. معنویت و اخلاق - جهاد و تلاش - همراهی حکومت ها
- ۲. استقلال و آزادی - جهاد و تلاش - همراهی مردم
- ۳. استقلال و آزادی - عدالت و مبارزه با فساد - همراهی حکومت ها
- ۴. معنویت و اخلاق - عدالت و مبارزه با فساد - همراهی مردم

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۹- طبق بیانیه گام دوم، مقام رهبری از جوانان می خواهند که در کدامیک از موارد زیر به پاخیزند، و دشمن را ناکام سازند؟

- الف) علم و پژوهش - زیرا استعداد علم و تحقیق در ملت ما از متوسط جهان بالاتر است.
- ب) جهاد علمی - زیرا دشمن از این مورد به شدت بیمناک است.
- ج) علم و پژوهش - زیرا روی دیگر دانایی توانایی است.

د) برقرار کردن عدالت- زیرا در صدر هدف های اولیه ی همه ی بعثت های الهی است.

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۰- طبق بیانیه گام دوم ، انقلاب اسلامی ، در گام نخست، رژیم ننگین سلطنت استبدادی را به تبدیل کرد و را که جان مایه ی پیشرفت همه جانبه و حقیقی است در قانون مدیریت کشور وارد کرد.

الف) حکومتی دینی - عنصر اراده ملی ب) حکومتی مردمی - عنصر اراده ملی

ج) حکومتی دینی- اتکا به توانایی داخلی د) حکومتی مردمی- اتکا به توانایی داخلی

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۱- مقام رهبری را «پیروزی انقلاب اسلامی» را با کدامیک از عناوین زیر یاد کرده است؟

۱. آغازگر عصر جدید عالم ۲. ایران با قدرت و شکوه

۳. انقلاب پُرشکوه ملت ایران ۴. انقلاب پر افتخار

پاسخ صحیح گزینه ۱

۱۲- علت اصلی اینکه مقام رهبری آزادی، عدالت و استقلال را مربوط به یک نسل و یک جامعه نمی داند، چیست؟

۱. زیرا این شعارها مردم را دلزده نمی کند. ۲. زیرا این شعارها به رکود و خموشی دچار نمی شود.

۳. زیرا این شعارها برگرفته از فطرت بشر است . ۴. زیرا اینها شعارهای زنده و با ارزشی هستند.

پاسخ صحیح گزینه ۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وصیت نامه امام خمینی (ره)

معرفی:

امام خمینی(ره) نگارش وصیت‌نامهٔ سیاسی - الهی خویش را - که در حقیقت پیام جاوید ایشان و خلاصهٔ همهٔ وصایا و پیام‌های زندگی پر برکت‌شان می‌باشد در تاریخ ۲۶/۱۱/۱۳۶۱ به پایان رسانده و نسخه‌ای از آن را طی پیامی به تاریخ ۱۳۶۲/۴/۲۲ نزد خبرگان در اولین دوره مجلس خبرگان رهبری به امانت سپرد.

قرائت وصیت نامه امام خمینی(ره) برای اولین بار توسط آیت الله خامنه ای که آن زمان رئیس جمهور ایران بودند یک روز بعد از رحلت امام در ۱۵ خرداد ۶۸ در مجلس خبرگان انجام شد.

مقدمه :

دین اسلام توجه بسیاری به نوشتن وصیت و سفارش به بازماندگان کرده است. بیشترین سفارشی که در وصیت‌نامه کشورهای دیگر می‌توان دید تصمیم‌گیری در مورد امور مالی کسی است که از دنیا می‌رود.

«وصیت‌نامه دین ما همواره فراتر از امور مالی و فراتر از امور شخصی خودشان بوده است»

بزرگترین و مهم‌ترین دغدغه در وصایای اهل‌بیت به فرزندان، نزدیکان، امت «رستگاری امت» بوده است. اگر بتوانیم سفارش‌های اهل‌بیت به دوستان و یاران یا خویشان خودشان را در یک جا جمع کنیم در حقیقت «تمامی معارف» دین را یک‌جا جمع کردیم.

وصیت‌نامه امام خمینی (ره) نیز سفارش به دنیا و مقام‌های این جهانی نیست، بلکه توصیه‌ها و سفارش‌های ارزشمند دینی است که صلاح و رستگاری جامعه اسلامی را تأمین می‌کند.

وصیت‌نامه امام خمینی (ره) در واقع توصیه‌های دینی است که رستگاری جامعه رو تأمین می‌کند.

سیر نگارش وصیت‌نامه امام خمینی (ره)

امام خمینی (ره) نگارش وصیت‌نامه سیاسی - الهی خویش را - که در حقیقت پیام جاوید ایشان و خلاصه همه وصایا و پیام‌های زندگی پر برکت‌شان می‌باشد (در تاریخ ۲۶ / ۱۱ / ۱۳۶۱) به پایان رسانده است.

✓ وصیت امام خمینی (ره) وصیت‌نامه سیاسی و الهی است.

✓ وصیت‌نامه امام خمینی (ره) خلاصه همه ی پیام‌های زندگی ایشان است .

«نسخه‌ای از وصیت‌نامه امام طی پیامی به تاریخ ۱۳۶۲/۴/۲۲ به مناسبت افتتاح اولین دوره مجلس خبرگان منتشر فرمودند»

دو نسخه از متن کامل شده از وصیت‌نامه امام که بر روی پاکت‌های آنها به خط امام خمینی (ره) نوشته شده بود، برای نگهداری در مجلس خبرگان و آستان قدس رضوی (حرم امام رضا) توسط نمایندگان به آنجا فرستاده شد. قرائت وصیت‌نامه امام خمینی (ره) برای اولین بار توسط آیت الله خامنه‌ای که آن زمان رئیس‌جمهور ایران بودند، یک روز بعد از رحلت امام در ۱۵ خرداد ۶۸ در مجلس خبرگان انجام شد.

وصیت‌نامه سیاسی - الهی امام خمینی (ره) با مقدمه‌ای آغاز می‌شود که در آن به معارف بلندی از اسلام، به‌ویژه معارف عمیق شیعه اشاره می‌کند. (اشاره به حدیث ثقلین)

«امام خمینی پس از مقدمه ، نسل‌های حاضر و آینده را به حفظ و حراست از انقلاب اسلامی سفارش کرده اند. «

امام خمینی(ره) رهنمودهای عملی و سازنده خود را طی هجده بند^{۰۰} برای افراد مختلف جامعه ، مسئولین و دولت مردان جمهوری اسلامی، حاکمان کشورهای اسلامی، مسلمانان سراسر جهان و مستضعفان و رنج کشیدگان جهان نوشتند.(مخاطبان وصیت نامه امام خمینی)

✓ تاریخ نگارش وصیت : ۲۶ بهمن ۱۳۶۱

✓ تاریخ بازبینی و اصلاح : ۱۹ آذر ۱۳۶۶

✓ تاریخ قرائت وصیت: ۱۵ خرداد ۱۳۶۸

چکیده قسمت مقدمه

وصیت نامه در دین اسلام مورد تاکید قرار گرفته است. وصیت ائمه دین ما در واقع پیام های مهمی درباره رستگاری ملت بوده است.

وصیت نامه امام توصیه های ارزشمند دینی است که عمل به آنها باعث رستگاری و خوشبختی ملت ها می شود. وصیت نامه امام خمینی(ره) خلاصه تمام پیام های زندگیشان است .

مقدمه وصیت نامه امام خمینی(ره) با حدیث ثقلین آغاز میشود که در واقع اشاره به معارف بلند اسلام است. بعد از مقدمه امام خمینی(ره) نسل حاضر و آینده را به حافظت و حراست از اسلام دعوت می کند .

دو نسخه از وصیت نامه امام برای نگهداری به مجلس خبرگان و آستان قدس رضوی ارسال شد .

✓ وصیت نامه امام برای اولین بار توسط آیت الله

خامنه ای قرائت شد.

درسنامه ۱

بسم الله الرحمن الرحيم

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أتى تارك فيكم الثقلين، كتاب الله وعترتي أهل بيتي فإنهما لن يفترقا حتى يردا على الحوض

من در میان شما دو چیز گران بها به یادگار می گذارم. اگر به آن دو چنگ زنید، هرگز گمراه نمی شوید: کتاب خدا و عترتم، [یعنی] دودمانم. این دو از هم جدا نمی شوند تا در کنار حوض [کوثر] بر من وارد شوند.»

الحمد لله و سبحانك اللهم صل على محمد وآله مظاهر جمالك و جلالك و خزائن اسرار كتابك الذي تجلي فيه الأحديه بجميع اسمائك حتى المستأثر منها الذي لا يعلمه غيرك؛ و اللعن على ظالمهم أصل الشجره الخبيثه.

و بعد، اینجانب مناسب می دانم که شمه ای کوتاه و قاصر در باب «ثقلین» تذکر دهم؛ نه از حیث مقامات غیبی و معنوی و عرفانی، که قلم مثل منی عاجز است از جسارت در مرتبه ای که عرفان آن بر تمام دایره وجود، از ملک تا ملکوت اعلی و از آنجا تا لاهوت و آنچه در فهم من و تو ناید، سنگین و تحمل آن فوق طاقت، اگر نگویم ممتنع است؛ و نه از آنچه بر بشریت گذشته است، از مهجور بودن از حقایق مقام والای «ثقل اکبر» و «ثقل کبیر» که از هر چیز اکبر است جز ثقل اکبر که اکبر مطلق است؛ و نه از آنچه گذشته است براین دو ثقل از دشمنان خدا و طاغوتیان بازیگر که شمارش آن برای مثل منی میسر نیست با قصور اطلاع و وقت محدود؛ بلکه مناسب دیدم اشاره ای گذرا و بسیار کوتاه از آنچه براین دو ثقل گذشته است بنمایم. (یعنی صحبت های امام راجع به اتفاقاتی که برای قرآن و اهل بیت پیش آمد.)

خلاصه و نکات:

- امام درباره مهجور بودن «یعنی دور بودن» از حقایق و مقام والای ثقل اکبر «قرآن» و ثقل کبیر یا همان «اهل بیت» اشاره کرده اند، اما می فرمایند که اصل کلام من در این مورد نیست.
- نکته: ثقل کبیر از همه چیز بزرگتر به جز «ثقل اکبر» قرآن، که بزرگ مطلق است.
- ثقل اکبر: قرآن
- ثقل کبیر: اهل بیت

حدیث ثقلین حجت قاطع است بر جمیع بشر

شاید جمله لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ اشاره باشد بر اینکه بعد از وجود مقدس رسول الله - صلی الله علیه و آله وسلم - هر چه بر یکی از این دو گذشته است بر دیگری گذشته است و مهجوریت هر یک مهجوریت دیگری است، تا آنگاه که این دو مهجور بر رسول خدا در «حوض» وارد شوند. و آیا این «حوض» مقام اتصال کثرت به وحدت است و اضمحلال قطرات در دریا است، یا چیز دیگر که به عقل و عرفان بشر راهی ندارد. و باید گفت آن ستمی که از طاغوتیان بر این دو ودیعه رسول اکرم - صلی الله علیه و آله وسلم - گذشته، بر امت مسلمان بلکه بر بشریت گذشته است که قلم از آن عاجز است.

خلاصه و نکات:

- ✱ جمله (لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ) اشاره کند به اینکه بعد از پیامبر هر چه بر یکی از این دو یعنی قرآن و اهل بیت گذشته است بر آن یکی هم گذشت و دوری از هر یک دوری از دیگری است.
- ✱ حوض کوثر: مقام اتصال کثرت به وحدت است.
- ✱ یعنی در نهایت همه به سوی خدا برمی گردیم همانطور که دو ثقل در نهایت نزد پیامبر برمی گردند.

و ذکر این نکته لازم است که حدیث «ثقلین» متواتر بین جمیع مسلمین است و [در] کتب اهل سنت از «صحاح ششگانه» تا کتب دیگر آنان، با الفاظ مختلفه و موارد مکرره از پیغمبر اکرم - صلی الله علیه و آله وسلم - به طور متواتر نقل شده است. و این حدیث شریف حجت قاطع است بر جمیع بشر بویژه مسلمانان مذاهب مختلف؛ و باید همه مسلمانان که حجت بر آنان تمام است جوابگوی آن باشند؛ و اگر عذری برای جاهلان بی خبر باشد برای علمای مذاهب نیست.

خلاصه و نکات:

- ✓ حدیث «ثقلین» متواتر بین جمیع مسلمین است و [در] کتب اهل سنت از «صحاح ششگانه» تا کتب دیگر آنان متواتر نقل شده است.
- ✓ حدیث ثقلین حجت قاطع بر تمام بشریت است.
- «باید جمیع بشر به خصوص مسلمانان که حجت بر آنان تمام شده در خصوص حدیث ثقلین پاسخگو باشند» نکته: اگر در خصوص پاسخگویی عذری برای بی خبران و جاهلان باشد برای علما نیست.

پایه گذاری انحراف از دین خدا و کتاب و سنت الهی

اکنون ببینیم چه گذشته است بر کتاب خدا، این ودیعه الهی و ماترک پیامبر اسلام - صلی الله علیه و آله و سلم - مسائل اسف انگیزی که باید برای آن خون گریه کرد، پس از شهادت حضرت علی (ع) شروع شد. خودخواهان و طاغوتیان، قرآن کریم را وسیله ای کردند برای حکومت‌های ضد قرآنی؛ و مفسران حقیقی قرآن و آشنایان به حقایق را که سراسر قرآن را از پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله و سلم - دریافت کرده بودند و ندای اِنِّی تَارکٌ فِیْکُمْ الثَّقَلَانِ در گوششان بود با بهانه های مختلف و توطئه های از پیش تهیه شده، آنان راعقب زده و با قرآن، در حقیقت قرآن را - که برای بشریت تا ورود به حوض بزرگترین دستور زندگانی مادی و معنوی بود و است - از صحنه خارج کردند؛ و برحکومت عدل الهی - که یکی از آرمانهای این کتاب مقدس بوده و هست - خط بطلان کشیدند و انحراف از دین خدا و کتاب و سنت الهی را پایه گذاری کردند، تا کار به جایی رسید که قلم از شرح آن شرمسار است.

نکات:

➡ مسائل تاسف برانگیز و اتفاقاتی که بر قرآن و عترت گذشت از ``پس از شهادت

حضرت علی (ع) شروع شد``

➡ حکومت های ضد قرآنی به بهانه های مختلف و توطئه های از پیش تعیین شده این دو امانت را ناپیده گرفته و عقب زدند.

➡ با این کار بر قرآن که مهم ترین برنامه زندگی بشر بود و حکومت عدل الهی که آرمان قرآن بود خط باطل کشیدن.

کاری کردند که قرآن نقشی جز در گورستان ها و مجالس مردگان نداشت.

و هرچه این بنیان کج به جلو آمد کجیها و انحرافها افزون شد تا آنجا که قرآن کریم را که برای رشد جهانیان و نقطه جمع همه مسلمانان بلکه عایله بشری، از مقام شامخ احدیت به کشف تام محمدی (ص) تنزل کرد که بشریت را به آنچه باید برسند، برساند و این ولیده «علم الاسماء» را از شرّ شیاطین و طاغوتها رها سازد و جهان را به قسط و عدل رساند و حکومت را به دست اولیاء الله، معصومین - علیهم صلوات الاولین والآخرین - بسپارد تا آنان به هر که صلاح بشریت است بسپارند - چنان از صحنه خارج نمودند که گویی نقشی برای هدایت ندارد و کار به جایی رسید که نقش قرآن به دست حکومت‌های جابر و آخوندهای خبیث بدتر از طاغوتیان وسیله ای برای اقامه جور و فساد و توجیه ستمگران و معاندان حق تعالی شد. و مع الاسف به دست دشمنان توطئه گر و دوستان جاهل، قرآن این کتاب سرنوشت ساز، نقشی جز در گورستانها و مجالس مردگان نداشت و ندارد و آنکه باید وسیله جمع مسلمانان و بشریت و کتاب زندگی آنان باشد، وسیله تفرقه و اختلاف گردید و یا بکلی از صحنه خارج شد، که دیدیم اگر کسی دم از حکومت اسلامی برمی آورد و از سیاست، که نقش بزرگ اسلام و رسول بزرگوار - صلی الله علیه و آله وسلم - و قرآن و سنت مشحون آن است، سخن می گفت گویی بزرگترین معصیت را مرتکب شده؛ و کلمه «آخوند سیاسی» موازن با آخوند بی دین شده بود و اکنون نیز هست.

نکات:

- ❖ قرآنی که باید به بشریت کمک می کرد تا بر طاغوتیان پیروز و جهان را پر از قسط و عدل کند را از صحنه خارج کردند.
- ❖ کار به جایی رسید که نقش قرآن به دست حکومت های ستمگر و اخونده های خبیث وسیله ی شد برای ظلم و ستم و توجیه ستمگران.
- ❖ در نهایت قرآن این کتاب سرنوشت ساز، جایی جز در گورستان ها نداشت و ندارد. و وسیله تفرقه شد حتی اگر کسی دم از حکومت و سیاست کنار قرآن میزد انگار بزرگ ترین گناه را مرتکب شده .

بهره برداری از اسلام عزیز و قرآن کریم برای هدم آن ها

و اخیراً قدرت‌های شیطانی بزرگ به وسیله حکومت‌های منحرف خارج از تعلیمات اسلامی، که خود را به دروغ به اسلام بسته اند، برای محو قرآن و تثبیت مقاصد شیطانی ابرقدرتها قرآن را با خط زیبا طبع می کنند و به اطراف می فرستند و با این حيله شیطانی قرآن را از صحنه خارج می کنند. ما همه دیدیم قرآنی را که محمدرضاخان پهلوی طبع کرد و عده ای را اغفال کرد و بعضی آخوندهای بیخبر از مقاصد اسلامی هم مداح او بودند. و می بینیم که ملک فهد هر سال مقدار زیادی از ثروتهای بی پایان مردم را صرف طبع قرآن کریم و محال تبلیغات مذهب ضد قرآنی می کند و وها بیت، این مذهب سراپا بی اساس و خرافاتی را ترویج می کند؛ و مردم و ملت‌های غافل را سوق به سوی ابرقدرتها می دهد و از اسلام عزیز و قرآن کریم برای هدم اسلام و قرآن بهره برداری می کند.

خلاصه:

✦ امام در ادامه می‌فرماید اخیراً قدرت‌های شیطانیه خارج از تعالیم اسلام برای رسیدن به هدف‌های شیطانی خود را به دروغ به اسلام نزدیک میکنند و با هدف محو قرآن و از بردنش، قرآن را چاپ می کنند. برای مثال محمد رضا پهلوی برای فریب مردم قرآن را زیبا چاپ می کرد.

✦ یا ملک فهد پادشاه سابق عربستان در ظاهر هر سال قرآن را زیبا چاپ می کند و به حجاج هدیه میدهد اما در باطن او هزینه‌های زیادی را صرف تبلیغ مکتب ضد اسلامی و دروغی وهبانیت می کند تا مردم و ملت‌ها را فریب دهد.

ما مفتخریم که مذهب ما «جعفری» است

ما مفتخریم و ملت عزیز سرتاپا متعهد به اسلام و قرآن مفتخر است که پیرو مذهبی است که می خواهد حقایق قرآنی، که سراسر آن از وحدت بین مسلمین بلکه بشریت دم می زند، از مقبره‌ها و گورستانها نجات داده و به عنوان بزرگترین نسخه نجات دهنده بشر از جمیع قیودی که بر پای و دست و قلب و عقل او پیچیده است و او را به سوی فنا و نیستی و بردگی و بندگی طاغوتیان می کشاند نجات دهد.

خلاصه:

امام خمینی(ره) در ادامه در مقابل اینهایی که به ظاهر مسلمان هستند و در باطن پیرو عقاید شیطانی می‌گویند: ما ملت متعهد به اسلام و قرآن، افتخار میکنیم که می‌خواهیم کتاب قرآن را که سراسر دم از وحدت مسلمانان و بشریت میزند و بزرگ‌ترین نسخه نجات دهنده بشر است را از مقبره‌ها قبرستان‌ها نجات دهیم.

افتخارات ما شیعیان:

و ما مفتخریم که پیرو مذهبی هستیم که رسول خدا موسس آن به امر خداوند تعالی بوده، و امیرالمومنین علی بن ابی طالب، این بنده رها شده از تمام قیود، مامور رها کردن بشر از تمام اغلال و بردگی‌ها است.

ما مفتخریم که کتاب نهج البلاغه که بعد از قرآن بزرگترین دستور زندگی مادی و معنوی و بالاترین کتاب رهایی بخش بشر است و دستورات معنوی و حکومتی آن بالاترین راه نجات است، از امام معصوم ما است.

ما مفتخریم که ائمه معصومین، از علی بن ابیطالب گرفته تا منجی بشر حضرت مهدی صاحب زمان - علیهم آلا ف التحیات و السلام - که به قدرت خداوند قادر، زنده و ناظر امور است ائمه ما هستند .

خلاصه و نکات مهم:

افتخار می کنیم که رسول خدا موسس مذهب ماست و افتخار می کنیم که امیرالمومنین(ع) امام ماست.

✓ امیرالمومنین، مامور رها کردن بشر از تمام اغلال و بردگیها

افتخار می کنیم که نهج البلاغه از امام ماست.

✓ بعد از قرآن نهج البلاغه بزرگ ترین دستور زندگی مادی و معنوی است.

✓ نهج البلاغه بالاترین کتاب رهایی بخش بشر

✓ دستورات معنوی و حکومتی نهج البلاغه بالاترین راه نجات است.

ما مفتخریم که ادعیه حیاتبخش که او را «قرآن صاعد» می خوانند از ائمه معصومین ما است. ما به «مناجات شعبانیه» امامان و «دعای عرفات» حسین بن علی - علیهما السلام - و «صحیفه سجاده» این زبور آل محمد و «صحیفه فاطمیه» که کتاب الهام شده از جانب خداوند تعالی به زهرای مرضیه است از ما است.

خلاصه و نکات مهم:

✓ ادعیه حیات بخش ائمه : قرآن صاعد

ادعیه حیات بخش:

✓ مناجات شعبانیه امامان (مناجات امامان ما با پرودگار)

✓ دعای عرفات امام حسین

✓ صحیفه سجاده ، زبور آل محمد

✓ صحیفه فاطمیه: کتاب الهام شده از طرف خدا به حضرت زهرا

ما مفتخریم که «باقرالعلوم» بالاترین شخصیت تاریخ است و کسی جز خدای تعالی و رسول - صلی الله علیه و آله - و ائمه معصومین - علیهم السلام - مقام او را درک نکرده و نتوانند درک کرد، از ما است.

و ما مفتخریم که مذهب ما «جعفری» است که فقه ما که دریای بی پایان است، یکی از آثار اوست. و ما مفتخریم که به همه ائمه معصومین - علیهم صلوات الله - و متعهد به پیروی آنانیم.

ما مفتخریم که ائمه معصومین ما - صلوات الله و سلامه علیهم - در راه تعالی دین اسلام و در راه پیاده کردن قرآن کریم که تشکیل حکومت عدل یکی از ابعاد آن است، در حبس و تبعید به سر برده و عاقبت در راه براندازی حکومت‌های جائزانه و طاغوتیان زمان خود شهید شدند. و ما امروز مفتخریم که می‌خواهیم مقاصد قرآن و سنت را پیاده کنیم و اقشار مختلفه ملت ما در این راه بزرگ سرنوشت ساز سر از پا نشناخته، جان و مال و عزیزان خود را نثار راه خدا می‌کنند.

خلاصه و نکات مهم:

«باقرالعلوم» بالاترین شخصیت تاریخ، کسی جز خدا رسول و ائمه، مقام او را

✓ درک نکرده و نتوانند درک کرد.

✓ فقه ما که دریای بی پایان است، یکی از آثار مذهب ما «جعفری» است.

✓ یکی از ابعاد پیاده کردن قرآن کریم، تشکیل حکومت عدل است.

✓ و ما امروز مفتخریم که می‌خواهیم مقاصد قرآن و سنت را پیاده کنیم.

زنان بزرگواری، زینب گونه فریاد می‌زنند.

ما مفتخریم که بانوان و زنان پیر و جوان و خرد و کلان در صحنه‌های فرهنگی و اقتصادی و نظامی حاضر، و همدوش مردان یا بهتر از آنان در راه تعالی اسلام و مقاصد قرآن کریم فعالیت دارند؛ و آنان که توان جنگ دارند، در آموزش نظامی که برای دفاع از اسلام و کشور اسلامی از واجبات مهم است شرکت، و از محرومیت‌هایی که توطئه دشمنان و ناآشنایی دوستان از احکام اسلام و قرآن بر آنها بلکه بر اسلام و مسلمانان تحمیل نمودند، شجاعانه و متعهدانه خود را رها کرده و از قید خرافاتی که دشمنان برای منافع خود به دست نادانان و بعضی آخوندهای بی اطلاع از مصالح مسلمین به وجود آورده بودند، خارج نموده‌اند؛ و آنان که توان جنگ ندارند، در خدمت پشت جبهه به نحو ارزشمندی که دل ملت را از شوق و شغف به لرزه درمی‌آورد و دل دشمنان و جاهلان بدتر از دشمنان را از خشم و غضب می‌لرزاند، اشتغال دارند. و ما مکرر دیدیم که زنان بزرگواری، زینب گونه - علیها سلام الله - فریاد می‌زنند که فرزندان خود را از دست داده و در راه خدای تعالی و اسلام عزیز از همه چیز خود گذشته و مفتخرند به این امر؛ و می‌دانند آنچه به دست آورده‌اند بالاتر از جنات نعیم است، چه رسد به متاع ناچیز دنیا.

خلاصه و نکات مهم:

افتخار می کنیم که بانوان ما از پیر تا جوان در صحنه های مختلف اجتماعی، فرهنگی و سیاسی هم که دوش مردان حتی بهتر از آنها در راه اسلام فعالیت دارند چه زنانی که در آموزش نظامی برای دفاع از اعتقادات خود قرآن و اسلام شرکت کرده و چه آن زنانی که توان جنگ ندارند در پشت جبهه ها با شوق و شغف اشتغال دارند .
امام در وصف این زنان می فرماید ما مکرر دیده ایم زنان بزرگواری که، زینب گونه فریاد میزنند که افتخار می کنند که فرزند خود را در راه اسلام از دست داده اند و میدانند

✓ آنچه در عوض بدست آورده اند بزرگ تر از **جناب نعیم** (بهشت پر نعمت) .

چکیده درسنامه ۱ و ۲

صحبت های امام خمینی(ره) در مقدمه وصیت نامه خود درباره آنچه بر امانت پیامبر یعنی قرآن و اهل بیت گذشت است.

امام خمینی(ره) امانت پیامبر را ثقل اکبر یعنی قرآن و ثقل کبیر یعنی اهل بیت میدانند.

قرآن و اهل بیت قاطع بر بشریت بخصوص اهل بیت هستند.

در طول زمان رژیم های طاغوت و ستمگر کاری کردند که مردم از قرآن و اهل بیت دور شوند و آن هارا خوب نشناسند.

مسائل تاسف برانگیز و اتفاقاتی که بر قرآن و عترت گذشت از ``پس از شهادت حضرت علی(ره) شروع شد در نهایت قرآن این کتاب سرنوشت سازی جایی جز در گورستان ها نداشت و ندارد.

امام خمینی(ره) در قسمت دوم که فریاد قهرمانانه ملت هاست از ملت های مسلمان میخواهد که از فرهنگ اسلام و فرهنگ ائمه پیروی کنند.

همچنان در استنباط احکام از احکام سنتی فقه که ریشه در مکتب رسالت دارد استفاده کنند.

سوالات تستی وصیت نامه امام خمینی(ره)

سوالات تستی مقدمه و درسنامه ۱

۱- منظور از حجت قاطع بر تمام بشریت در وصیتنامه امام کدامیک از موارد زیر است؟

و بیان کنید که جمیع بشر به خصوص مسلمانان درخصوص چه مسئله ای باید پاسخگو باشند؟

- (الف) حدیث ثقلین - قرآن
(ب) قرآن - قرآن
(ج) قرآن - حدیث ثقلین
(د) حدیث ثقلین - حدیث ثقلین

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۲- منظور امام از جمله زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

«از مهجور بودن از حقایق مقام والای «ثقل اکبر» و «ثقل کبیر» که از هرچیز اکبر است جز ثقل اکبر که اکبر مطلق است...»

- (الف) قرآن و اهل بیت مقامی والا دارند که نباید مورد بی اعتنائی مسلمین قرار بگیرند.
(ب) مقام اهل بیت از تمامی موارد بغیر از قرآن، بالاتر است و این دو، مهجور مانده و مورد بی اعتنائی قرار گرفته اند.
(ج) مقام اهل بیت بالاترین مقام است که مانند قرآن مهجور مانده و مورد بی اعتنائی قرار گرفته است.
(د) این دو مهجور بر رسول خدا در «حوض» وارد می شوند.

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۳- نسخه‌ای از وصیت نامه امام طی پیامی به تاریخ به مناسبت افتتاح اولین دوره مجلس خبرگان نزد ایشان به امانت سپرده شدند.

- (الف) ۱۳۶۱/۱۱/۲۶ (ب) ۱۳۶۸/۳/۱۵ (ج) ۱۳۶۶/۸/۱۹ (د) ۱۳۶۲/۴/۲۲

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۴- حدیثی که امام خمینی (ره) در ابتدای وصیت نامه مطرح فرمودند چه نوع حدیثی است و منظور از

«ثقل اکبر» چیست ؟

۱. حدیث ثقلین ، قرآن
۲. حدیث ثقلین ، اهل بیت
۳. حدیث منزلت ، قرآن
۴. حدیث منزلت ، اهل بیت

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۵- قرائت وصیت نامه امام خمینی (ره) برای اولین توسط چه کسی و در کجا انجام شد؟

۱. سید احمد خمینی، مجلس خبرگان
۲. آیت الله خامنه ای، مجلس خبرگان
۳. سید احمد خمینی، مجلس شورای اسلامی
۴. آیت الله خامنه ای، مجلس شورای اسلامی

پاسخ صحیح: گزینه ۲

۶- دو نسخه رونوشت از وصیت نامه امام خمینی (ره) برای نگهداری به و ارسال شد.

۱. مجلس خبرگان، آستان قدس رضوی
۲. مجلس شورای اسلامی، آستان قدس رضوی
۳. مجلس خبرگان، مجلس شورای اسلامی
۴. مجلس خبرگانه، حرم مطهر حضرت معصومه قم

پاسخ صحیح: گزینه ۱

۷- مطابق با فرمایشات و تحلیل امام خمینی (ره) جمله (لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ) اشاره کند به چه موضوعی دارد؟

۱. اشاره به مقام والای ثقل اکبر و ثقل کبیر
۲. اشاره به اینکه بعد از پیامبر هر چه بر یکی از این دو یعنی قرآن و اهل بیت گذشته است بر دیگری هم گذشت
۳. اشاره به مهجور بودن و دور بودن از حدیث ثقلین
۴. اشاره به مقام و منزلت حدیث ثقلین

پاسخ صحیح: گزینه ۲

۸- امام خمینی (ره) وصیت نامه الهی سیاسی خویش را با شرح چه چیزی آغاز می کند؟

۱. حدیث ثقلین
۲. فرایند انقلاب اسلامی
۳. زحمات و سختی های که شهیدان تحمل کردند
۴. مظالم حکومت پهلوی و استعمارگران

پاسخ صحیح: گزینه ۱

۹- وصیت نامه امام خمینی (ره) در چه تاریخی قرائت شد؟

۱. در تاریخ ۱۹ آذر ۱۳۶۶
۲. در تاریخ ۱۵ خرداد ۱۳۶۸
۳. در تاریخ ۲۶ بهمن ۱۳۶۱
۴. در تاریخ ۱۵ اسفند ۱۳۶۷

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۱۰- مطابق با وصیت نامه امام خمینی (ره) مسائل تاسف برانگیز و اتفاقاتی که بر قرآن و عترت گذشت از چه زمانی شروع شد؟

۱. بعد از وفات حضرت محمد (ص) ۲. بعد از شهادت امام علی (ع)
۳. بعد از به شهادت رسیدن امام حسین (ع) ۴. بعد از شهادت امام حسن (ع)

پاسخ صحیح : گزینه ۲

سوالات تستی درسنامه ۲

۱- طبق وصیتنامه امام یکی از ابعاد پیاده کردن قرآن کدامیک از موارد زیر عنوان شده است؟

- الف) مبارزه با حکومت ظالمان ب) رها کردن بشر از تمام اغلال و بردگیها
ج) تشکیل حکومت عدل د) توسل و چنگ زدن به اهل بیت پیامبر (ص)

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۲- طبق وصیتنامه امام کدام کتاب بزرگ ترین دستور زندگی مادی و معنوی و کدام کتاب بالاترین کتاب رهایی بخش بشر معرفی شده است؟

- الف) نهج البلاغه - صحیفه سجادیه ب) نهج البلاغه - نهج البلاغه
ج) صحیفه فاطمیه - نهج البلاغه د) صحیفه سجادیه - نهج البلاغه

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۳- از نظر امام خمینی (ره) هدف ملک فهد و محمدرضا شاه از چاپ قرآن چیست ؟

- الف) نوشتن ترجمه غلط قرآن و ترویج آن ب) برای نزدیکی و دوستی با مسلمان
ج) محو قرآن و اسلام د) برای به دست آوردن دل مسلمانان

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۴- طبق وصیتنامه امام خمینی(ره) قرآن صاعد و زبور آل محمد کدامیک از موارد زیر معرفی شده است؟

- الف) ادعیه حیات بخش معصومین ما - دعای عرفات از امام حسین (ع)
- ب) نهج البلاغه - صحیفه سجادیه از امام سجاد(ع)
- ج) نهج البلاغه - صحیفه حضرت زهرا(ع)
- د) ادعیه حیات بخش معصومین ما - صحیفه سجادیه از امام سجاد (ع)

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۵- طبق وصیتنامه امام،

الف) اتفاقی که برای قرآن به دست دشمنان توطئه گر و دوستان جاهل افتاد، چه بود؟
ب) منظور از علم الاسماء چه کسی است؟

ج) از کدام مذهب بعنوان مذهب بی سرو پا و خرافاتی عنوان شده است؟

- ۱) وسیله تفرقه و اختلاف گردید - فرشتگان - مذاهب به ظاهر مسلمان
- ۲) نقشی جز در گورستانها و مجالس مردگان نداشت - انسان - مذاهب به ظاهر مسلمان
- ۳) وسیله تفرقه و اختلاف گردید - انسان - وهابیت
- ۴) نقشی جز در گورستانها و مجالس مردگان نداشت - فرشتگان - وهابیت

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۶- طبق وصیتنامه امام، منظور ایشان از " این بنده رها شده از تمام قیود و مأمور رها کردن بشر از تمام اغلال و بردگیها " چه کسی است؟

- الف) رسول اکرم (ص)
- ب) امام علی (ع)
- ج) امام محمد باقر (ع)
- د) امام سجاد (ع)

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۷- منظور امام از اینکه بعضی زنان شجاعانه و متعهدانه در مقابل بعضی آخوندهای بی اطلاع از مصالح مسلمین ایستادند، چه بود؟

- ۱. شرکت در آموزش نظامی برای دفاع از اسلام
- ۲. خدمت در پشت جبهه و کمک به هم وطنان
- ۳. از دست دادن فرزندان خود در راه اسلام
- ۴. لرزاندن دل دشمنان و جاهلان بدتر از دشمنان

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۸- طبق وصیتنامه امام، از فقه و حکومت عدل با چه عناوینی یاد شده است؟

۱. راه رسیدن به جنات نعیم - یکی از مقاصد سنت
۲. دریای بی پایان - یکی از مقاصد سنت
۳. دریای بی پایان - یکی از ابعاد قرآن
۴. راه رسیدن به جنات نعیم - یکی از ابعاد قرآن

پاسخ صحیح: گزینه ۳

۹- طبق وصیتنامه امام، مسائل تاسف برانگیز و اتفاقاتی که بر قرآن و عترت گذشت از چه زمانی شروع

شد؟ امام خمینی (ره) در فریاد قهرمانانه ملت ها، از ملت های مسلمان چه می خواهند؟

۱. پس از شهادت امام علی (ع) - از فرهنگ اسلام و فرهنگ ائمه پیروی کنند
۲. پس از رحلت رسول اکرم (ص) - قرآن و اهل بیت را خوب بشناسند
۳. پس از شهادت امام علی (ع) - قرآن و اهل بیت را خوب بشناسند
۴. پس از رحلت رسول اکرم (ص) - از فرهنگ اسلام و فرهنگ ائمه پیروی کنند

پاسخ صحیح: گزینه ۱

۱۰- وصیت نامه امام خمینی (ره) در چه تاریخی نگارش شد؟

۱۳۶۸ بهمن ۲۶. ۱	۱۳۶۸ خرداد ۱۵. ۲	۱۳۶۱ بهمن ۲۶. ۳	۱۳۶۸ خرداد ۲۶. ۴

پاسخ صحیح: گزینه ۳

۱۱- امام خمینی (ره) در وصیتنامه الهی سیاسی خویش کدام کتاب را بعد از قرآن کریم بزرگترین کتاب

خوانده اند؟

۱. تحف العقول	۲. اصول کافی	۳. صحیفه سجاده	۴. نهج البلاغه

پاسخ صحیح: گزینه ۴

۱۲- بنا به گفته ی حضرت امام خمینی (ره) بزرگترین نسخه نجات دهنده ی بشر از تمام قیود دست و

پاگیر چیست؟

۱. ادعیه حیات بخش ائمه (ع)	۲. قرآن کریم	۳. نهج البلاغه	۴. صحیفه سجاده

پاسخ صحیح: گزینه ۲

۱۳- امام خمینی (ره) در مقدمه وصیت نامه درباره چه موضوعی از حدیث ثقلین صحبت کردند؟

۱. در خصوص مقام معنوی حدیث ثقلین
۲. در خصوص مهجور بودن و دور بود از حدیث ثقلین
۳. در خصوص آنچه بر قرآن و عترت گذشت
۴. در خصوص تحلیل و ترجمه حدیث ثقلین

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۴- طبق وصیت نامه امام خمینی (ره) بعد از قرآن مهم ترین برنامه زندگی مادی و معنوی چیست ؟

۱. سنت پیامبر
۲. روش و آیین ائمه
۳. کتاب نهج البلاغه
۴. کتاب صحیفه سجادیه

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۵- مطابق با وصیت نامه امام خمینی (ره) بالاترین شخصیت تاریخ که جز خدا و رسول و معصومین کسی مقام او را درک نکرده چه کسی است ؟

۱. امام جعفر صادق (ع)
۲. امام موسی کاظم (ع)

۳. امام محمد باقر (باقر العلوم) (ع)
۴. امام رضا (ع)

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۱۶- از نظر امام خمینی (ره) مذهب ما منسوب به چه کسی است که همه بزرگان اهل سنت مستقیم یا غیر مستقیم شاگرد ایشان بوده اند؟

۱. امام جعفر صادق (ع)
۲. امام محمد باقر (ع)
۳. امام علی (ع)
۴. امام موسی کاظم (ع)

پاسخ صحیح : گزینه ۱

سوالات تستی درسنامه ۳

۱- طبق وصیتنامه امام، چه چیزی بعنوان ضامن رشد و عظمت ملت‌ها مطرح شده است؟

(الف) نماز جمعه و جماعت که بیانگر سیاسی نماز است.

(ب) فقه سنتی که بیانگر مکتب رسالت و امامت است.

(ج) شکر نعمتِ صراطِ مستقیمی که خداوند روزی ملت‌های اسلامی کرده است.

(د) نیت پاک و اراده آهنین ملت‌های شریف ستمدیده و ملت عزیز ایران

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۲- در وصیتنامه امام از مراسم عزاداری ائمه اطهار و بویژه سید مظلومان و لعن و نفرین بر ستمگران اهل

بیت، به چه عنوانی یاد شده است؟

(ب) وحدت بین مسلمین

(الف) یادآوری ستمگری ستمگران

(د) فریاد قهرمانانه ملت‌ها

(ج) نشان دهنده مکتب رسالت و امامت و ضامن رشد ملت

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۳- انقلاب اسلامی در چه مواردی از سایر انقلاب‌ها جدا است؟

(الف) اسلام در تمام شئون فردی و اجتماعی و مادی و معنوی و فرهنگی، سیاسی، و نظامی و اقتصادی دخالت و نظارت دارد.

(ب) انقلاب اسلامی شیوه مبارزه متفاوتی با سایر انقلاب‌ها داشت.

(ج) تفاوت در شعارهای انقلاب اسلامی است.

(د) انقلاب اسلامی هم در پیدایش و هم در کیفیت مبارزه و هم در انگیزه انقلاب و قیام، متفاوت است.

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۴- طبق وصیتنامه امام خمینی، اسلام و حکومت اسلامی با چه عنوانی یاد شده است؟ و چه چیزی در رأس تمام واجبات است؟

- الف) امداد غیبی - برپایی عدالت
ب) تحفه الهی - برپایی عدالت
ج) پدیده الهی - حفظ اسلام
د) امانت الهی - مبارزه با ستمگران

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۵- مخاطبان وصیتنامه امام کدامیک از موارد زیر است؟ و بیان کنید چه چیزی حافظ ملت مسلمین، بویژه شیعیان ائمه اثنی عشر است؟

- الف) ملت ایران بخصوص جوانان - نوحه ها و اشعار مرثیه و اشعار ثنای از ائمه حق
ب) همه ی ملت های اسلامی و مظلومان جهان - مراسم سیاسی
ج) ملت ایران بخصوص جوانان - مراسم سیاسی
د) همه ی ملت های اسلامی و مظلومان جهان - نوحه ها و اشعار مرثیه و اشعار ثنای از ائمه حق

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۶-.....قدرت آن را دارد که قلم سرخ بر ستمگری ها و چپاولگری ها و فسادها بکشد و انسانها را به کمال مطلوب برساند .

۱. مستضعفین و مسلمانان ۲. اسلام و حکومت اسلامی ۳. ملت ۴. انقلاب ایران

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۷- مطابق با نظر امام خمینی (ره) در وصیت نامه ایشان عنایت خداوند به جمهوری اسلامی چیست؟

۱. ایمان و باور مردم ۲. اسلامی و حکومت اسلامی
۳. نماز جمعه و جماعت ۴. زندگی زیر سایه ائمه و قرآن

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۸- در وصیت نامه امام خمینی(ره) و در توصیه به ملت ایران و ملتهای ستمدیده آمده است فقه سنتی بیانگر مکتب است .

۱. رسالت و امامت ۲. امام صادق(ع) ۳. امام سجاد(ع) ۴. امام باقر(ع)

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۹- تفاوت انقلاب اسلامی با سایر انقلاب های جهان در چیست ؟

۱. تفاوت در نحو پیدایش ، کیفیت مبارزه ، و انگیزه ۲. تفاوت در الهی بودن و اسلامی بودن
۳. تفاوت در مردمی بودن و اتحاد مردم ۴. تفاوت در شعارهای انقلاب اسلامی

پاسخ صحیح : گزینه ۱

سوالات تستی درسنامه ۴

۱- امام خمینی (ره) رمز بقای انقلاب را چه می دانند و دو رکن اساسی آن را بر چه مواردی استوار می بینند؟

- الف) رمز پیروزی - انگیزه الهی و وحدت ملت
ب) حفظ اسلام - انگیزه الهی و وحدت ملت
ج) رمز پیروزی - فراموشی هدف و تفرقه و اختلاف
د) حفظ اسلام - فراموشی هدف و تفرقه و اختلاف

پاسخ صحیح : گزینه ۱

۲- امام خمینی(ره) به مسلمانان و ایرانیان در مقابل توطئه دشمنان چه توصیه ای می کند؟

- الف) به فقه سنتی و احکام اولیه و ثانویه عمل کنند.
ب) شایعه ها و دروغ های تبلیغاتی آنان را باور نکنند.
ج) هدف و انگیزه الهی خود را فراموش نکنند.
د) انسجام و وحدت خود را حفظ کنند.

پاسخ صحیح : گزینه ۴

۳- کدامیک از موارد زیر طبق وصیتنامه امام در مورد تبلیغات دامنہ دار دشمنان صحیح نمی باشد؟

الف) این تبلیغات در جهت مایوس کردن ملت‌ها و به خصوص ملت ایران است.

ب) آنان بیان می کنند که اسلام یک دین ارتجاعی است و با هر نوآوری و مظاهر تمدن مخالف است.

ج) آنان بیان می کنند که حکومت و سیاست و سر رشته داری در جهت آن مقصد و مقصود بزرگ و معنوی است.

د) آنان بیان می کنند که اسلام و احکام آن مربوط به ۱۴۰۰ سال پیش است نه اکنون!

پاسخ صحیح : گزینه ۳

۴- طبق وصیتنامه امام کدامیک از گزینه های زیر می تواند پاسخ صحیحی در جهت تکمیل جملات زیر

باشد؟

الف) از بزرگترین واجبات و اقامه آن از والاترین عبادات است.

ب) ملت باید با توطئه های دشمنان را خنثی کنند.

۱. حفظ اسلام - جهاد و صبر

۲. حکومت حق - دید اسلامی

۳. حفظ اسلام - دید اسلامی

۴. حکومت حق - جهاد و صبر

پاسخ صحیح : گزینه ۲

۵- طبق وصیتنامه امام، انقلاب اسلامی دستاورد کدامیک از موارد زیر بیان شده است؟

الف) تلاش و مجاهدت بی وقفه ملت

ب) انگیزه الهی و وحدت ملت

ج) خلوص نیت ملت مسلمان ایران

د) میلیون‌ها انسان ارزشمند و هزاران شهید جاوید

پاسخ صحیح : گزینه ۴

• جناس:

در جناس، کلماتی که از نظر آوایی مشابه هستند، اما از نظر معنایی متفاوت، کنار هم قرار می گیرند و این می تواند کژتابی ایجاد کند.

(ب) مبالغه:

مبالغه یا اغراق یکی از آرایه هایی است که در آن برای تأکید بر یک ویژگی، صفت یا حالت، آن را به طور غیر معمول و افراطی بیان می کنند. در مبالغه، معمولاً ویژگی ها و خصوصیات چیزی یا کسی به اندازه های بزرگ یا کوچک می شود که از حد معمول خارج می شود. این نوع اغراق به طور عمدی به منظور تأثیرگذاری بیشتر بر مخاطب و ایجاد احساسات قوی تر در او به کار می رود. مبالغه می تواند در هر زمینه ای از جمله شاعرانه، توصیفی، داستانی و بلاغی به کار رود و هدف آن تأثیرگذاری بیشتر، جذابیت و گاهی ایجاد طنز است.

مثال:

- لب ها که نه، زلف ها که نه، دریا که نه، گرداب که نه

در این بیت، حافظ در توصیف زیبایی های معشوق اغراق کرده و ویژگی هایی مثل "دریا" و "گرداب" را برای توصیف زلف معشوق به کار برده است.

- به یاد کسی که درختی نشاند که سایه بر سر دیگران افکند.

این بیت به نوعی برای بزرگ نمایی فداکاری ها و کارهای نیکو استفاده شده است.

(ج) پارادوکس (تناق نما):

پارادوکس به وضعیتی گفته می شود که در آن دو یا چند ایده یا جمله به ظاهر متناق یا مخالف هم وجود دارند، اما با بررسی بیشتر، ممکن است حقیقتی در دل آن ها نهفته باشد. به عبارت دیگر، پارادوکس در واقع تضاد ظاهری است که در نگاه اول غیرممکن یا بی معنی به نظر می رسد، اما به نوعی به حقیقت یا حقیقت هایی اشاره دارد که نیاز به تفکر و تأمل بیشتر دارند.

مثال:

- در این دهر فانی که زود گذر است، عشق هرگز نمی میرد

در اینجا، حافظ تضاد میان "فانی بودن" و "جاودان بودن" عشق را به طور پارادوکسی بیان می کند، که نشان می دهد هرچند زندگی انسان کوتاه است، اما عشق در دل ها همواره باقی می ماند.

- تا به تو نرسیدیم در خود شکسته ایم این جمله، که در ابتدا به نظر تناق آمیز می آید، در واقع به این معناست که انسان باید از خود عبور کند تا به حقیقت

دست یابد، چیزی که در ظاهر غیرممکن است، ولی در عمق معنای فلسفی دارد.

ارتباط پارادوکس با آرایه های ادبی:

پارادوکس و ایهام: در برخی موارد، پارادوکس با ایهام (استفاده از واژه ها با معانی مختلف) هم راستا می شود، زیرا هر دو به طور غیرمستقیم و با دوگانگی در معنا، پیچیدگی ها و لایه های معنایی بیشتری را آشکار می کنند.

پارادوکس و استعاره: برخی استعاره ها و مجازات نیز می توانند به طور غیرمستقیم به پارادوکس منتهی شوند، به ویژه زمانی که معنای عمیق و پیچیده ای را ارائه دهند.

- سوالات آزمون های استخدامی ادوار گذشته به همراه پاسخنامه تشریحی

۱- در بیت زیر کدام یک از آرایه های ادبی زیر به کار رفته است (بانک تجارت مهر ۱۴۰۳)

بهرام که گور می گرفتی همه عمر دیدی که چگونه گور بهرام گرفت

(۱) اغراق (۲) جناس (۳) تشبیه (۴) واج آرایی

✓ **گزینه ۲:** آرایه ای که در این بیت به کار رفته است آرایه جناس میباشد. کلمه گور در مصراع اول در معنی گورخر و در مصراع دوم در معنی قبر به کار رفته است. به طور دقیقتر با توجه به اینکه این دو واژه از نظر خوانداری و نوشتاری حرکت و تعداد حروف کاملاً برابر هستند و تنها تفاوت آنها در معنی واژه میباشد، میتوان گفت که آرایه به کار رفته در این بیت آرایه جناس تام میباشد.

۲- کدام گزینه اضافه تشبیهی است (بانک تجارت مهر ۱۴۰۳)

(۱) اکسیر عشق (۲) یمن قدم (۳) کوس رحلت (۴) معتکف دیر

✓ **گزینه ۱:** از میان عبارات های موجود در این سوال، عبارت اکسیر عشق یک اضافه تشبیهی میباشد. زیرا عشق از جهت به کمال رساندن انسان به اکسیر تشبیه شده است. اضافه تشبیهی یک تشبیه است که از اضافه شدن مشبه به مشبه ساخته میشود. برای مثال، «ماه رخ» یا «لب لعل» اضافه تشبیهی هستند. دسته اول اضافات تشبیهی ای هستند که در آنها هم مشبه و هم مشبه به حسی و محسوس هستند. در دسته دوم، مشبه محسوس و مشبه به عقلی و نامحسوس است.

۳- در بیت زیر کدام آرایه دیده می شود (بانک تجارت مهر ۱۴۰۳)

آن شاخه های نازن اندر میان ابر چون پاره های اخگر اندر میان دود

(۱) ایهام (۲) سجع (۳) لف و نشر (۴) تشبیه

✓ **گزینه ۲:** آرایه ای که در بیت داده شده در صورت سوال قابل مشاهده است، آرایه تشبیه میباشد. در این بیت شاخه های نازنج میان ابر ها به پاره های آتش میان دود تشبیه شده اند.

۴- در این بیت چه صنعت بدیعی دیده می شود (سازمان تامین اجتماعی ۱۰۳)

شود کوه آهن چو دریای آب اگر بشنود نام افراسیاب

✓ **ه: گزینه ۱** ← در این بیت به این اشاره شده است که کوهی که از جنس آهن می باشد با شنیدن نام افراسیاب ذوب شده و به سان دریایی از آب که نشان از روان بودن آن دارد خواهد شد. این آب شدن در پی شنیدن نام یک پهلوان اغراق است در تاثیر ابهت و بزرگی یک فرد.

۵- در کدام گزینه کنایه به کار رفته است (تأمین اجتماعی ۱۰۳)

- (۱) بزد تیر بر چشم اسفندیار *** سیه شد جهان پیش آن نامدار (۲) تهمتن گز اندر کمان راند زود *** بران سان که سیمرغ فرموده بود (۳) ترا گر همی یار باید بیار *** مرا یار هرگز نیاید به کار (بفرمود تا زین بر اسب سیاه *** نهادند و بردند نزدیک شاه

✓ **ه: گزینه ۱** ← در بیت گزینه یک که در آن گفته شده است: «رستم تیر را به چشم اسفندیار زد و جهان در مقابل آن نامدار سیاه و تیره و تار شد» عبارت سیاه و تار شدن جهان در این بیت کنایه از کور و نابینا شدن اسفندیار می باشد.

- در بیت زیر کدام آرایه به کار نرفته است (تأمین اجتماعی ۱۰۳)

- طاووس این بهارم، ساغرکش خمارم
در راه انتظارم صد چشم و یک بریدن
- (۱) سجع (۲) تلمیح (۳) تشبیه (تضمین)

✓ **ه: گزینه ۱** ← آرایه سجع، آرایه ای نیست که بتوان آن را در شعر به کار برد زیرا این آرایه مختص نثر می باشد نه نظم. در اصطلاح ادبی می توان گفت سجع در نثر همانند قافیه در نظم است؛ یعنی، وزن یا آهنگ کلمات پایانی جمله با هم یکسان باشند. در این صورت به آن واژه ها، واژه مسجع و به آهنگ برخاسته از واژه ها سجع می گویند.

۷- در کدام بیت اغراق به کار رفته است (تأمین اجتماعی ۱۰۳)

- (۱) دل و کشور جمع و معمور باد
ز ملکت پراکندگی دور باد
- (۲) گر برگ گل سرخ کنی پیره نش را
از تازگی آزار رساند بدنش را
- (۳) بگویم تا بداند دشمن و دوست
که من مستی و مستوری ندانم
- («صائب» مدد خلق نمودیم به همت
در ظاهر اگر مالک دینار نبودیم

✓ **ه: گزینه ۲** ← در این بیت گفته شده است که از برگ گل سرخی برای او پیراهنی درست کنی، بدن او از نازکی لباس گل آزرده و رنجیده میشود. در اینجا پیراهن ساختن از برگ گل و نازکی آن که موجب آزار بدنش و بدنی که از برگ گل برنجد » اغراق است.

۸- برای مسائل اخلاقی، اجتماعی، پند و اندرز از چه قالب شعری استفاده می شود (کار و تأمین خوزستان ۱۴۰۳)

- (۱) قصیده (۲) چهارپاره (۳) قطعه (۴) رباعی

✓

ه:گزینه ۳ ⇐ شاعران در قالب قطعه معمولاً به بیان موضوعات تعلیمی و اخلاقی می پردازند و در این قالب به مناظره، نامه نگاری و شکایت و خواسته و از این دست موضوعات می پردازند. از دیگر موضوعات قالب قطعه در شعر فارسی می توان به این موارد اشاره کرد: مفاهیم اخلاقی و پند و اندرز، تهدید و تقاضا، موضوعات شخصی، موضوعات ادبی، مفاهیم عرفانی، مقام مادر، ستایش زن، فقر، مفاهیم اجتماعی، مفاهیم سیاسی-انتقادی، لغز، اخوانیات، اشتیاق.

۹- در کدام سروده، نمی توان متناق

نما (پارادوکس) یافت (وزارت نفت اردیبهشت ۱۰۲)

(۱) نوباوه سخنی، خاموش و نغمه گری (۲) هم دوش روز و شبی، هم پرده سحری

(۳) آوازه حضری، فرسوده سفری (پیدای نادره ای، پنهان جلوه گری)

✓

ه:گزینه ۲ ⇐ خاموش و نغمه گر در گزینه ۱، آواره حضر در گزینه ۳ و پنهان جلوه گر در گزینه نمونه های پارادوکس یا متناق نما هستند.

۱۰- مفهوم کنایی قسمت مشخص شده در عبارت زیر کدام است (وزارت نفت اردیبهشت ۱۰۲) شاهین

تیزبال افق ها بودم. زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم

(۱) خوار کردن (۲) آزار دادن (۳) بچگی کردن (۴) سربار شدن

✓

ه:گزینه ⇐ زنبور طفیل شدن پس از شاهین تیز بال بودن که خود کنایه از آزادی و بزرگ منشی دارد، کنایه از به خفت و خواری افتادن است. به کنجی پناه بردن نیز کنایه از گوشه گیر شدن است

۱۱- در این بیت چه صنعت بدیعی دیده می شود (وزارت بهداشت مهر ۱۰۲)

شود کوه آهن چو دریای آب اگر بشنود نام افراسیاب

(۱) اغراق (۲) ایهام (۳) التفات (۴) تلمیح

✓

ه:گزینه ۱ ⇐ در بیت ذکر شده در صورت سوال از آرایه اغراق استفاده شده است. در این بیت ذوب شدن کوه آهن و تبدیل شدن آن به دریای مواد مذاب و روان همچون آب تحت تاثیر شنیدن نام افراسیاب و ترسی است که این نام در دل کوه انداخته است. لذا این مورد نشان دهنده اغراق و بزرگنمایی میباشد.

۱۲- کدام یک وزن م نوی معنوی است (وزارت بهداشت مهر ۱۰۲)

(۱) فعولن فعولن فعولن فعل (۲) مستفععلن فاعلن مستفععلن فاعلن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (۴) فاعلات مفاعلن فعلن

✓

ه:گزینه ۱ ⇐ شعر در قالب مثنوی در اوزان متنوعی در زبان فارسی سروده شده است که از متداول ترین آن ها می توان به «فعولن، فعولن، فعولن، ف عل»، «مفاعیلن، مفاعیلن، مفاعیلن» و «فاعلاتن، مفاعلن، فعلن» اشاره کرد. مثنوی معنوی مولانا جلال الدین مولوی دارای وزن کوتاه «فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلن» است

۱۳- در این شعر چه صنعت بیانی دیده می شود (وزارت بهداشت مهر ۱۰۲) قاصدک! از چه خبر آورده / وز کجا که از خبر آوردی /

خوش خبر باشی اما، اما/ گرد بام و در ما بی مر می گردی

(۱) تشبیه (۲) تشخیص (۳) استعاره (۴) کنایه

✓ **ه: گزینه ۱** ← در این شعر نو که سروده اخوان ثالث می باشد میتوان مشاهده کرد که قاصدک با منادا مورد خطاب قرار میگیرد و همچنین فعل خبر آوردن که برای انسان به کار میرود، در این بیت برای قاصدک که موجودی بی جان است به کار رفته است، پس میتوان گفت آرایه تشخیص به کار رفته است.

۱- اگر جمله خاکستر خانه او زیاد است به مفهوم او مهمان نواز است باشد، کدام صفت ادبی به کار برده است (فراگیر یازدهم خرداد ۱۰۲)

(۱) مجاز (۲) کنایه (۳) تشبیه (۴) استعاره

✓ **ه: گزینه ۲** ← زیاد شدن خاکستر خانه کنایه از روشن بودن اجاق خانه می باشد که این خود نشان از مهمان نوازی دارد.

۱- در بیت زیر ترکیب مر حق استعاره از کیست (فراگیر یازدهم خرداد ۱۰۲) (۱)

چون صفیری شنوی از مر حق ظاهرش را یادگیری چون سبق

(۱) عارف روشن ضمیر (۲) عالم خردمند (۳) دانشمند ساده اندیش (۴) صوفی ظاهرین

✓ **ه: گزینه ۲** ← با دقت در معنی بیت داریم: «اگر از مرغ حق بانگی بشنوی، تنها ظاهرش را مانند یک درس یاد گرفته ای». در این بیت مرغ حق به عالم خردمندی اشاره دارد که از علم سخن میگوید، ظاهر بینان تنها الفاظی از آنان را از حفظ می کنند و برای خودنمایی بدان ناطق می شوند.

۱- در مصر لاله و گل زخمی خمیازه اند منظور از خمیازه چیست (فراگیر یازدهم خرداد ۱۰۲)

(۱) بسته شدن (۲) پرپر شدن (۳) شکفته شدن (۴) بویا شدن

✓ **ه: گزینه ۳** ← خمیازه در این بیت استعاره از شکوفایی می باشد ولی در اصل به معنای ضعف و بی حالی گل پس از شکوفا شدن می باشد.

۱۷- در کدام بیت آرایه تشبیه وجود ندارد (فراگیر یازدهم خرداد ۱۰۲)

(۱) یک کس به فکر عاقبت کار خویش نیست
(۲) حیف و صد حیف که از آب مروت خالی است
(۳) خواهم سخنی گفت مرنج ای گل رعنا
(۴) هرگز گلی سراغ شبستان ما نکرد

حیف از شعور مردم این روزگار، حیف!
این همه کاسه زرین که بر این دولاب است
حیف است که با چون تو گلی بوی وفا نیست
حیف از چراغ عمر که تنها بسوختیم

✓ **ه: گزینه ۱** ← آرایه تشبیه در گزینه های ۲ الی ۴ به شرح مقابل است: آب مروت - گل رعنا - چراغ عمر. در بیت گزینه ۱ تشبیه وجود ندارد

۱۸- اخبار رفته رفته نشت کرد و همه فهمیدند که در هزینه اجرایی طرح حیف و میل شد. (فراگیر یازدهم خرداد ۱۰۲)

(۱) نشت کرد (۲) خطایی در جمله وجود ندارد

(۳) رفته رفته

(۴) هزینه اجرایی طرح

✓ **ه: گزینه ۲** ⇐ انتشار خبر به صورت یکباره صورت میگیرد اما درز و نشت خبر به صورت رفته رفته صورت میگیرد. لذا در این جمله خطایی وجود ندارد.

۱۹- در بیت کدام واژه ایهام دارد (بانک تجارت آبان ۱۰۲)

چشم چ خویشتن بر آرم تا روی نبیندت به جز راست

(۱) خویشتن (۲) چشم (۳) چپ () راست

✓ **ه: گزینه** ⇐ در این بیت واژه راست دارای ایهام میباشد و دو مفهوم چشم راست، به قرینه چشم راست در مصراع اول و درستی و حقیقت را میتوان از این واژه برداشت کرد.

۲۰- در عبارت بوسهل را صفرا بجنبید و بانگ برداشت صفرا بجنبیدن کنایه از چیست ((بانک تجارت آبان ۱۰۲)

(۱) خشمگین شدن (۲) برخاستن (۳) به هم خوردن مزاج () تکان خوردن

✓ **ه: گزینه ۱** ⇐ عبارت صفرا جنبیدن کنایه از خشمگین شدن و به غضب آمدن میباشد.

۲۱- در مصرا بسا شکسته بیابان که با خرم بود ، الف بسا چه نو الفی است (فراگیر یازدهم دی ۱۰۲)

(۱) الف اطالق (۲) الف تزیین (۳) الف کثرت (۴) الف صفت فاعلی

✓ **ه: گزینه ۳** ⇐ در برخی موارد الفی که در نظم و نثر به آخر کلمه افزایند برای تاکید کثرت است. این الف را گاهی تنها به همان کلمه افزوده میشود. به عنوان مثال در این متن الف کثرت به بس اضافه شده و جهت نشان دادن کثرت میباشد.

۲۲- کدام گزینه از نظر نو ترکیب اضافی با بقیه متفاوت است (فراگیر یازدهم دی ۱۰۲)

(۱) چشم ماه (۲) چشم دل (۳) اشک چشم () پای دل

✓ **ه: گزینه ۳** ⇐ نوع ترکیب اضافی استفاده شده در گزینه های ۱، ۲ و از نوع اضافه استعاری میباشد زیرا که در این ترکیب ها نسبت بین مضاف و مضاف الیه نسبتی غیر معقول و خیالی است. در حالی که ترکیب اضافه گزینه ۳ از نوع ترکیب اضافه ی تخصیصی میباشد.

۲۳- نسبت معنایی محال و ممکن با کدام گزینه همانند است (بانکدار بانک رفاه بهمن ۱۰۲)

(۱) ارج و ارزش (۲) مثنوی و قالب (۳) نشیب و فراز () کندفهمی و قوی رأی

✓ **ه: گزینه ۳** ⇐ بین کلمات محال و ممکن تضاد معنایی برقرار است و در گزینه ۳ هم نشیب به معنای سرلزیری و فراز به معنای سربالایی و اوج هست.

ارج و ارزش کلمات مترداف هستند مثنوی نوعی قالب شعری است که رابطه کلی - جزئی برقرار است و کند فهمی و قوی رأی تضاد نسبی دارند اما تضاد آنها در حوزه صفات شخصیتی است.